

পুন্নি নাচোম বিবিধ জীবন

Miscellany Life

023 N12
P452

By

Md. Nizamuddin Haji

B.A., B.Ed., Patna

Asstt. Headmaster,

Cosmopolitan Girls' High School

[illegible]

পুন্নি নাচোম বিলিধ জীবন

Miscellany Life

By:

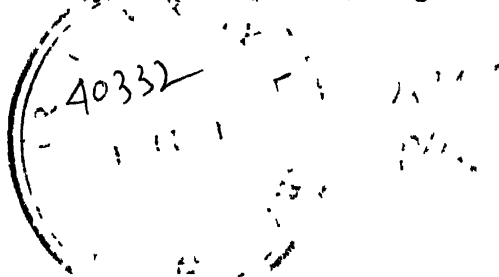
Md. Nizamuddin Haji

B.A., B.Ed., Ratna.

Asstt. Headmaster,

Cosmopolitan Girls' High School

Published By: Md. Nesar Ahmad, Wangoi.

No part of this book may be reproduced, stored in a retrieval system, transmitted in any form by any means via electronics, photocopying or, otherwise without the prior written permission of the author.

First Edition : January, 2004

Price : Rs. 50/-

Printed At : GROM Offset Press, Uripok

বাহৌদোক

ঐখোয়না চারিবা চিহ্নাক অসিদা মখেল অমতমক ওইরবদি পেদে। মখল মখেলগী চিহ্নাক চরপা মহাও মখল শুনা কংলবদি পুন্নিংদা অপেনবা পোকই। কোক্তগী খোঙ ফাওবগী কিজোল অমতমক ওইরবদি শিজিন্নবদা খুংলোররোই। পৃথিবীগী রাময়্যবা লোলশিংগী মনুংদগী অমতমক ঙাংলবদি সমাজদা চরবা হাংলি। তশেংনমক মীওইবগী পুলি খোঙচং অসি লমকাংদা চংলি। মিৎরেং অসিদা মণিপূরী, হিন্দী অমসুং ইংলিশকী হারেং, শৈরেং কয়াদা মখল মখেল কয়াদা বিবর লৌখৎচমুনা ‘পুলি নায়েম’ কৌবা লাইরিক অসি ইজবনি। তোয়বা ঐনা লাইরিক মচা অসি পুখোকচমুনা সমাজগী সেবা খজিতং কংজনবা মপুগী বৌজাল নীজরি। লাইরিক অসি কোঙবদা তেঙবাং গীবিরকপা পুন্নমকপু মতম পুন্না খাপৎচরি। লাইরিক অসিবু পাবিবশিংনা কাদবা কংলবদি হোংনজমন মহৈ য়ায়ে খজগনি। করিঙহা মখলগী লানবা লাইরিক অসিদা অপাবশিংনা খেংনবিবরবদি চুমখোকগীরকপদা তরান্না লৌজগনি।

অইবা

रामाङ्गना

मालेमगी लैकोन्दा चण्डूना हेरकपा लैचलना नाचोम शेमदुना अनिङवगी सेम्पाञ्ज हाप्ला ताईवः फम्पाञ्ज थाल्डूना पुन्नमकी ओइना, पुन्नमञ्ज मुहम्मद निजामुद्दिन हाजिगी 'पुलि नाचोम' — लाइरिक असिना करिण्डा खरदि कामवा फंहनगनि थैङ्गे। मोनवा हायवा शरूक अदू लाइरिक असिदा याँदे थैङ्गि। लैशक, लैछू मथल मथेलना शेम-शारवा नाचोम असिना मालेमदा अमवा नोङ्गुलकी अहिंदा नोङ्गुल अमदगी माईकै लेपहोवगी खुदोङ चावा फंहोवञ्ज ताईवःदा कामवा फंहनगनि थैङ्गे।

लाइरिक असिदा इरिवा मनिपुरी, हिन्दि अमसुङ इंग्लिश - लोल अहमदा तोङान तोङानवा बस विषयशिंदा याँवना नैनरगा पुलि थोङ्गुल थोङ्गुलहिनवदा कामगनि थैङ्गे।

मुहम्मद याकुब आलि,
रिटायर्द टिचर
इनोङ हाय मद्रासा

प्राक्कथन

प्रस्तुत त्रिभाषीय पुरतक 'पुसि नाचोम' (विविध जीवन) वस्तुतः मानवजीवन के विविध कार्य-कलापो तथा सामाजिक घटनाक्रमों पर आधारित है। 'पुसि नाचोम' एम डि निजामुद्दिन हाजी के विलक्षण व्यक्तित्व एवं अथक प्रयासों के परिणाम का द्योतक है। यह पुरतक अंग्रेजी, हिन्दी और मणिपुरी भाषाओं में लिखी गई है। लेखक ने इन्हीं भाषाओं के माध्यम से अपनी विचारधारा और भावना को विभिन्न विषयों पर अभिव्यक्त किया है। मुझे इस बात के लिए किसी भी तरह की हिचकिचाहट नहीं है कि निजामुद्दिन हाजी को तीन भाषाओं की जानकारी है। यह पुरतक लेखक के प्रथम प्रयत्न का पहला प्रकाशन होते हुए भी सफलता की सीढ़ी पर चढ़नेवाली जरूर होगी। अतः ये कहना मेरी ओर से अनिवार्य नहीं है कि यह पुरतक वर्तमान व भविष्य के जिज्ञासु पाठकों के लिए अत्यधिक लाभदायक होगी।

देबेन्द्र नाथ

FOREWARD

Md. Nizamuddin Haji is one among the few distinguished personalities who gives talk on various topics in English, Hindi and Manipuri in the radio programme of AIR Imphal. His word and work witnesses his inspiration to give some valuable contributions to the society. The present book entitled "**Punsi Nachom**" (Miscellany Life) is the result of his ceaseless labour in this direction. To go through this collection of pieces in three languages rather refreshes a reader with an unusual taste. I feel, this sincere work of the author will surely benefit the readers a lot.

Md. Ashraf Ali,
Lecturer, N G College, Imphal

CONTENTS

Name of Topic

Page No.

A. MANIPURI SECTION

১। নীজবা (শৈৱেং)	1
২। হজরত মুহম্মদ (ছ) গী পুলি অমসুং পাউতাক (পুলিৱাৱী)	3
৩। মই হৈবনা থবক ফংদবগী সমস্যা (ৱাৱী ৱাতাই)	13
৪। ৱমজান অমসুং ৱোজা (ৱাৱী ৱাতাই)	18
৫। নুপীনা ঙ্গা নিপা (ৱাৱী মচা)	22
৬। ঈদুল ফিটল (খমগী কুন্মৈ)	27
৭। পৱিষ্কা হোল অমগী দৃশ্য (লিলা মচা)	৩১
৮। লাঞ্জিৱদি ঐহাফ্রি (শৈৱেং)	44

B. HINDI SECTION

১। দুনিয়া কা প্রথম আত্মী (জীবন कहानी)	49
২। अच्छे विद्धার্থীका गुण (নিবন্ধ)	54
৩। কলিরাজ (কবিতা)	58
৪। মুহরমকা রহস্য (ধার্মিক त्यোहार)	63
৫। সুখ है कहाँ? (কাবিতা)	67

C. ENGLISH SECTION

1. Good Teachers Beget Good Students (Talk)	69
2. Understanding The Value Of Time (Essay)	73
3. Food Problem And Its Solving Factors (Talk)	78
4. Religion And Politics (Talk)	83
5. Dress, O Powerful Human Dress (Poem)	88

পুন্নি নাচোম
A. MANIPURI SECTION

১। নীজবা

উদ তাদ-খঙদ লৈতবা তেঙবান্ধগী মপুও!

ঙমদ কৌবদি লৈতবা পান্ধলবদিনে মপুও!

লোই'নায়রোইদবা শোনজবদা নঙনদিনে অথোইবা

শকচরি তোল্পবা ননাইনা নখুয়াদা অথোইবা!

শেখীয়ুনে মরুপ নহাকী পাঙজদ্রবা ননাইবু,

অচুয়া লম্বীদা চেনবা লমজিঃবিয়ু ননাইবু।

লৌশিংগী মঙালদি পীবিয়ু শন্দোকুবা তাইবংদা।

অঙৌব'থক্তা 'মুবনা চাক্তাহনববু তাইবংদা

ঙমহনবিয়ু নোমজবা ইখুংসিনা তরাই-তরাইনা;

নঙগী তেংবাঙ যাওদনা ঙশ্রোইদৌরি তরাই তবাইনা।

মপুগী খুৎশেম অথোইবা - মীওইবা জাতি পুন্নিবু
মহেয় লমদা যৌগনজবা ফংহনবিষু তোল্পববু।

তাইব' ঈথক ঈপোম'নজা তেজ্জ কাইদ পুন্নি শাংনা
ফংজগে শেন' মীওইবগী অবাবদি লৈতনা

মা লোইদবা মাই লনবু পামজকবে পঙলননা,
পীর্নাবমুদা শোয়দ ডামদ পীনহেবা নহাক্লা।

ডাকপাঠিবদি নহাক্লি, খৌজালহৈবসু নহাক্লি
মঙফাওনদ্রিবা ঐহাক্লি, খঙজদ্রিবসু ঐহাক্লি।

ফেডদোকপীবো ঐহাকপু তাইব' মালেম শিছা শঙসিদা।
ফংহনবীশু কান্নবা কলমসিবু ফেংবা মীশংদা।

নঙগী মকপ অচানবগী : ডাইনবান লৌনিদনা
নী ডাবা পুহা ঐহাক্লি' থু হনবাংদা শোয়দনা।

কংগা মৈকোমু'দুবু কনাগী লৈকোল শেমখিনা
ন শিহবা নহাক্লি, ডমদ কৌবাদি লৈতবা।

পুন্নি খোঙচ' অনিয়ত। নাইফবদি পীনানসু
স্বগগিদি নৈকোমু'দু মৌমৌ' মৌমৌ' নোকহনবিষু

তখন দপাফ লানত্রবা হপা ইপুগী খবাইশি'বু,
পেলহনানসু উবগদি তোল্পবগী মথেকসিবু।

২। হজরত মুহম্মদ (ছ) গী পুন্নি অমসুং পাউতাক

হজরত মুহম্মদ (ছ) গী পোকপগী নুমিৎপু অরবী ব্রাহৈদা "মীলাদুন নবী" হায়না খঙনৈ। মহাকী মপোক কুস্মানবু "ঈদ দে মীলাদ", হায়বদি "হম্মা হম্মা লাকপা মপোক", নত্রগা "মীলাদ শরীফ", হায়বদি "অচাবা মপোক" হায়নসু খঙনৈ। মহাক খৃঃ ৫৭০ এপ্রিল ২২ নিংখৌকাবা নুমিৎকী অম্বুক অঙনবদা পোকখি। মপা ইব্ংঙে অম্বুল্লা শিভ্রবা মতুংদা পোকপা হজবতপু মবুবোক অম্বুলমটলিবনা "মুহম্মদ" হায়না মিংখোনবদা শাগৈ নাতৈগী মৌশিংনা, ঝাইনা খোমদবা মিং অমবু খোম্মিৎগী মরম হংবদা অম্বুলমটলিবনা খুমখি — "তাইবংপাছা পুম্মক্লা ইস্ত অসিবু খাগৎনবা ফংনবনি"। অর্থবোমদা য়েংলবসু "মুহম্মদ" হায়বদি "খাগৎনবা" হায়বনি। মতম অদুগী চৎনবা মতুং ইম্মা সহরদা পোকপা অঙাংশিংবু ঈশিং-নংশিং ফন্য খুঙ্গ'গী লমগী য়োকচৰ্বাশিংদা শীম্মরগা য়োকহম্মরম্মা, অদগা হজবতপু হলিমা বৌবী য়োকচৰ্বা অমদা শীম্মরম্মী। হলিমানা পীক্লিবা হজবতপু য়োকপদা ঝঙকপা খৌদোকশি' খে'নখি। হজবতকী অখোয়বা মায়বু তাখোকপীগে, নত্রগা অখোয়বা হকচাংবু ঈক্ৰজবিগে হায়না হেক নিংলকপদা হাম্মা মায তাবিভ্রবা, নত্রগা হকচাং ঈক্ৰজবিভ্রবা ফিভমদা হলিমানা ফংখি। অকক্ৰবা মতমদা হকী ঈশিং অমদি অমাঙ অশোষ তৌবগী দরকার ওইরকপদা হজরতনা হাম্মা ঈজিং হেক হেক তৌরকখি, ফী-বোলবু খক মাঙখোকহনখিদে; হজরতকী অমাঙববু লৈপাক্লা খুদঙ্তা চুপশিনখি।

হজরতনা, মশাগী চহি মরি গুরকপদা, মহাক্লা অম্মুৎ খকমিয়না অম্বুল্লা

কৌবা অঙাং অদুগা অতোপ্পা অঙাং খরগা হলিমাগী য়ুমগা পংখাপ থাপুদনা লৈবা চীউয়া অমদা হামেং শেয়া হেক হেক চংলম্মী। নোংমদি ইখঙ খঙহৌদনা তাইবং মপুগী দুতশিং — জিৱীল অমসুং মীকদীল, অনিনা তাইবং মীগী শায়োন্দা লাক্সগা শজ্ঞেনহাশিংগী মরক্তগী হজরতপু খাইদোকুনা লাগা পুথোকজগা হজরতকী অথোয়বা থবাকপু থাংনা খাইদোকুনা অথোয়বা থম্মোয়বু নিংখিনা শেংদোকুম্মী। খৌদোক অদু উবদা ময়ান্না শক্সবা অক্সুন্নান্না কপ্প-কপ্পদুনা মমাগী মনাজ্ঞা চেনখি অমদি থোকখিবা পুহা মমাদা তমখি। হলিমানা পাখৎপগা লোয়ননা চেন্নকখি, অদুম ওইনমক হজরতপু যৈখাই থিঙ্গাই লৈতনা ফংখি। হজরতনা থোকখিবা খৌদোক পুহা হলিমাদা তমখি, অমদি মহাকী খাইদোকুনা থবাক হামগুয়া ওইশিলহন্নপুনা মীশক অনিদু খঙহৌদনা মাঙখি হায়নসু তমখি। হলিমাগী থম্মোয়দা মুহম্মদ (হ) লাই ওক্সববা অঙাং অমনি হায়বগী অকিবা ৱাখল পোক্তকপদগী ইকুই কুইখদনা হজরতপু মমা অপোকগী আমিনাদা শিন্নখি। হজরতকী পুন্নিদা অথোয়বা থবাক ওপরেসন তৌদুনা অথোয়বা থম্মোয়বু শেংদোকখিবসি মবিবক্কি।

হজরতকী চহি তরক শুবকপদা মমা ইবেম্মা নোজাখি। মশাগী চহি নিপান শুবদা মবুবোক অক্সলমটলিব শিবদা মপন অবুটালিবনা মহাকপু মচাশুয়া নাওকোনবিখি। পোকপদগী অচুম্বতা ঙাংবা, অফবা থবক খক্তা তৌবা অমদি লৈদগা হেন্না থোৎপা থম্মোয় চেননা হজরতপু মীপুম খুদিংনা নুংশিবিখি। মশাগী চহি ২৫ শুবকপদা খদিজা কৌবী নুপী অমগা হজরতকা লুহোঙখি। খদিজাগা য়ুম পায়দগী মচানিপা অহম অমসুং মচানুপী মবি ফংখি। মচানিপা অহমক গীক্সিউদা শিখি।

হজরত মুহম্মদ (হ) না য়ুমদগী থাপ্পা চংলগা অচিকপা মফমদা হেক হেক ধ্যান তৌবম্মী। মশাগী চহি নিফ শুবদা খুং ৬১০ ফেব্রুঅরি ১২ নিংখৌকাবা নুমিগা হীৱা চীউজাঙগী শুকং অমদা মহাক্সা সাখনা তৌবিউদা তেঙবায়া মপুগী দত — জিৱীল মনাঙদা ফাওসিবকখি। জিৱীলনা মহাকপু, খৌজালহৈবা, পুন্নমকপু

শেষীবা মপুগী মিংলেন শোমনবা হায়থি। মদুদা হজরতনা মহাক্তি লাইরিক হৈতবা ওইবনা মপুগী মতিক মঙন শোয়া হৈজদে হায়ববদা জিহ্রীলনা হজবতপু চেৎনা কোনশিনবিথি। মদুদা হজরতকী মপানথোংগী হকচাংদা যান্না বাবা ফংলবসু থম্মোগদদি মঙাল অমা ফাওরকথি। মপুগী কোলোয অমদি মতিক মঙন শোজ্জবা হৈথি। জিহ্রীলনা হজরতপু অল্লাহগী পাউ পুবা প্রোফেটনি হায়ববগা মশা মাংথোকথি। নুঁমিৎ অসিদগী হজবত 'নুবুবত' হায়বদি 'অবান খুবম' ফংলবা প্রোফেট অমা ওইত্রে। যান্না হানা মুদদা হজরতগা হজবতনা খদিজাদা থোকথিবা খৌদোকপু তমথি। খদিজানা খৌগল তৌবদুনা, মতম অদুদা মই যান্না হৈববা বনকহ বিন নৌফল কৌবা খদিজাগী মখুবাগী মচানিপা অমগী মনান্তন হজবত লাকথি। হা। চাঙজাওদা থোকথিবা খৌদোকী মবমদা হজবতনা তম্ববদা অহল ওইবনা বনকহনা মহাকপু মপুগী প্রোফেট ওইববনি হায়থি অদুগা প্রোফেট নোসেম্কা। এতৌঙ স্না পোক্কাফম মক্কাদা হজবত কইনা লেলা যানজ্জবা শট হায়নসু বা। দে'কথি

তাইলঙ মপুগী মগাথঙ তুংইয়া হজরতনা মৌশিংদা "পুল্লমকী মপু অদ্যাহ খঙনি, মুহম্মদ (ছ) অল্লাহগী পাউ পুনা মনাইনি" হায়লিস থাজনিগু হায়না মহাক্তা পুথোল্লয়া ইসলাম ধর্ম অসিব শব্দোকপা হৌবকথি। যান্না পুনা খদিজা, আলি, অবনকব, বেলাল, জৈয়দনটিবনা ইসলাম বম লৌথি। তৌটঙসু মঃম অদুদা অববতা লাত, উজ্জা, মনাতনটিংবা লাইগামগী মতি শাবগা লাৎনা ম'যান্না হজবতপু প্রোফেট অমনি হায়না অহানবদি যানিংলমদে অমদি মখোংগা মপা মপনা চংলকপা ধর্মব মুহম্মদ (ছ) না মাঙহনগদৌবে খন্দুনা নোংমদি অববকা স্বাইদগা চাওবা কুবেশ শাগৈগী লুচিংবশিং লাক্কুনা অবুটালিবতা হায়থি - "নহাকী নচানিপা মুহম্মদনা মথোং হজবতা থবক তৌবক্রে, নচাপু বানকউ।" নাইশিংসি তাবদা অবুটালিবনা হজবতপু কৌশিন্দুনা হংথি।— "ইবুংঙো, নঙনা কনি তৌকববগে, ঐখোয়গী শাগৈগী লুচিংবশিংনা নহাকী মবমদা তাথিবা হায়বক্লিবসিবো?" হজবতনা খুন্সকথি - "ইপনযৌ, ঐনা নঙবা থবক তৌথিবা লৈতে, তৌইঙসুং ঐনা

মীয়ামদা অসিখতদি হায়জৈ “পুন্নমকী মণু অল্লাহ খতনি, মুহম্মদ অল্লাহগী পাউ পুবা মনাইনি, হায়বসি খাজবগা লোয়ননা চীন্দা হায়বিসু” হজরতকী রাইহেশিংদু তাবদা লুচিংবসিং অদুনা শাওনিংবগা লোয়ননা, “মুহম্মদনা হায়বিসি অঙকপা হানি, ঐখোয়গী চিঙউ লাইয়ানু মানা অমতা ওইহন্নবকো? ঐখোয়গী লাইয়ানু অখাঙ কনবগা লোয়ননা লাংকদবনি, মানা হায়বিসি মাদী কন্নবগীদমক্কা, মমাংগৈদগী ঐখোয়না তারঙবা হাবু মানা শেমজিন-শাজিনবনি;” অসুয়া হায়নদুনা হয়খি। পুন্নমকী মণুনা মহাকপু ধর্ম শব্দোকুবা সংসার অসিদা খারকবনিনা মানা মাদী শিহা পাংখোকপা লেঙফদবনি হায়না হজরতনা হায়বদা অবুটলিবনা হজরতপু ধর্ম শব্দোকপদা অখিংবা গীরমদে।

অরেগ্না লৈতনা ইসলাম ধর্মগী পাউজেল শব্দোকপদা অরবকী মীয়ায়্য হজরতপু অশেংবা প্রোফেট অমা ওইবরা হায়বগী চাংয়েং কয়া লৌখি। চাংয়েংশিং অদুগী মনুংদগী অমতং পন্নবদা - নোংমা নুংদাংগী মতমদা অবুজহিল, আস, বলিদনচিংবা মক্কাগী লুচিংবা কয়ানা পুয়া হজরতা হায়খি - “অতিয়াদা খোক্রিবা থা অসি তখাই খাইদোকউ, মদু গুন্নবদি নহাক অশেংবা প্রোফেটনি, ঐখোয়না নহাকী ধর্মবু লৌগনি।” হজরতকী খুদোয়ীগী ঈজিত্তা থা তখাই তাখি, তখাই অনিদুগী মরক্ত হীরা চিঙজাও লৈখিবা অরবকী মীয়ায়্য তশেংনা উখি। ঙাইহাকী তুংদা থা তখাই অনিদু অমুক পুনশিনখিদুনা অমতা ওইবদা মক্কাবাসীশিংদুনা হজরতপু অটৌবা মিরং তৌবা অমনি হায়না নীংখাখি লোয়ননা রাশক থুগাইদুনা মখোয় অয়াননা ইসলাম লৌখিদে।

ইসলাম ধর্ম শব্দোকপা চহি ১১ স্তরকপদা মশাগী চহি ৫১ খ্: ৬২২ ফেরুঅরি ২১ গী অহিংদা, অল্লাহগী মাখং তুংইয়া জিরীলনা হজরতপু “বুরাক” কৌবা কজরবা স্বর্গগী জীব অমদা তোংহন্দুনা অল্লাহগী মনাক্ত পুখংলম্মী। খোঙচং অসিবু “মেরাজ” হায়না খঙনৈ। “মেরাজ”দা হজরতপু অল্লাহনা স্বর্গ অমসুং নরকী দৃশ্য উহনখি, লোয়ননা হজরত অমদি মহাকী তুংইনবশিংদা নোংমদা গামদ্রবদা মভারক “নবাজ” পাংখোকপা হায়বদি অল্লাহবু খুরুমজবা অমদি অল্লাহদা প্রার্থনা

তৌকগী মওং তাকগীরুবা তুংদা হজরত অহিং অদুমক্তদা মরালয়াইদা হজরকখি। নোংঙাল্লা হজরতনা মকাবাসীশিংদা “মেরাজ” গী খৌদোকপু হারী লীদুনা তাহনখি। মদুদা অবুবকর অমদি অঁতৈ মুসলমানশিংনা অচুখনি হায়না লৌখি, অদুগা ইসলাম ধর্ম লৌদবা অঁতৈশিংনদি হজরতপু অটৌবা ঠক তৌবা অমনি হায়না শীংখাখি।

ইসলাম ধর্ম শব্দোকপনা লাইয়ামগী মূর্তিশিং বু লাংপদা অকাইবা গীরকপা য়াই খন্দুনা মতম অদুগী মকাবাসী অয়ায়না হজরতকী য়েকুবা ওইরকখি। ইসলাম শব্দোকপা তোকখিনবা হজরতপু মীয়ান্না ফু-রৈদুনা অয়াবা করা গীখি, তৌইগুয়সুং হজরতনা মহাকী শিম্ব পাংথোকুবা হোৎনবদা অরেক্সা লৈখিদে। মমৈখংদা মীয়ান্না মানু হাঙোকুবা হোৎনরকুবা তাইবং মপুগী খৌশিল তুংইয়া হজরতনা মকা খাদোক্তুনা খুং ৬২২ জুন ২০দা মদিনা সহরদা লাকখি। মদিনাদা লৈরয়া মীশিংনা হজরতপু তরান্না ওকখি অদুগা মদিনাবাসী আয়ায়া ইসলাম ধর্ম য়ান্না থুনা লৌখি। মকাদা লৈহৌবা মুসলমান খর অদু মখোয়গী লুচিংবগী তুং ইল্লক্তুনা মদিনাদা খুন্দখি। মদিনাদা লৈত্রবসু ইসলাম ধর্ম মুখৎনবা মকাবাসীশিংনা হজরত অমদি মহাকী তুং-ইনবশিংগী মখক্তা হয়া হয়া লান্দারকখি। ধর্মগী লানফম খুদিংদা মুসলমানশিংনা মায় পাক্তুনা অরবখক্তদা নত্তনা পৃথিবীগী লৈবাক কয়ামুক্তা ইসলাম ধর্ম থুনা শব্দোকখি। অল্লাহগী য়াখং পুয়মক চহি ২৩দা শব্দোক্তুগা সংসার অসিদা ধর্ম শব্দোকুবা খাবিরকখিবা খাইদগী অরোয়বা প্রোফেট হজরত মুহম্মদ (ছ) মশাগী চহি ৬৩ শুবদা মদিনাদা অরোইবা য়াইপ তানখি।

হজরত মুহম্মদ (ছ)গী মশীং লাকঙমদুবা তোপ তোপা অঙকপা গুনশিং চেনবনা ইসলাম ধর্ম শব্দোকপদা খুমাঙ চাওশিনখি। মহাকী অঙকপা গুনশিংগী মনুংদগী খরদং পল্লবদা - মহাকী অখোয়বা হকচাংদি মঙাল গীবা থাওমৈগী মশক ওইবনিদা নুংশাদা, খাবলদা মনি তারমদে। পুন্সিচুপা মশাদা হয়িং তোঙলমদে। মহাক্সা নুংশাদা চংপদা অটৌবা লৈটীনগী মরুম মশাদা তারম্মী। হজরতনা অনকপা, অরান্না মায়না তারম্মী, অময়া অমদি অঙানবদা, অদুগা মাঙ-তুঙ মায়না উরম্মী। পয়া য়াই - “বদর” গী লানফমদগী হজরত ইবুংঙোগী মীশিংনা বন্দী ওইনা

ফাবকুবা যেকুবা লাম্বীশিংদগী জোরী লৌরগা নীংতম্বা থাদোকপা হৌরকপদা বন্দী ওইববা অবলাসনা হজবত ইবুংঙোদা হায়রকখি - “ইবুংঙো, ঐদি লাগববনিনা জেবী পীবা ওমদে, নপনধৌনি খন্দুনা ঐবু লেম্বা থাদোকপীয়ু”। বাইহিশিংসি তাবগা হজবতনা হায়খি “ইপনধৌনা ওরাং নুংদাং ইমহানধৌদা শীমবস্থা সনা অদু পুবকুগা জেবী ওইনা পীববদি বন্দী ওইবদগী থাদোকনি।” বাইহিশিংসি তাবদা অবলাস ওকপদা ওমথৈ লৈখিদে, মনমদি মহাকুা মহাকী নুপীখক্তদা অতোপ্পা কনা খঙহন্দনা সনা মটেং অদ মকাদা শীমবস্থা। মকাদগী থাপুবা মদিনা সহনদা হৌজিক লৈববা মুহম্মদনা সনা অদুবু উনি খঙলিবসিনিদি মহাক শোযদনমক প্রোফেট অম ওইবগনি হায়না অবলাসনা খনখি অমসু মহাকুা খুদক্তা ইসলাম ধর্ম জৈতি।

অঙকপনি তেঙবাখা মুনুনা হজবত মুহম্মদ (২) দা পাবা গুনশি হজবতনা শমলাং ঈশিংদা তুমথোকুগা, ঈশিং অদু অনাবা মাদা পাখকপদা অনাবা খুদক্তা যবম্মা। হজবতকা উনবদা ওমথৈ লৈতনা কামবা ফ লম্মা। ওঁওববা ওঁও এনা হজবত উরুবদগী মপুজিঅপ্পা ওঁওবা ফখি। পোকপদগী মবোজ থোক্তবা নিপা অমদা হজবতনা, “ঐ কনানো?” হায়না হংবদা নিপাদুনা, “মহাক অল্লাহগা পাউ পূবনি,” হায়না খুদক্তা খুম্বকখি অদুগা নুদিং অদুদগা নিপা অদু মপুজিঅপ্পা লোল থোকখি। হজবতকা খুং অচম্বা নঙে। লানফম অমদা তেমা পান্দুনা নিপা অমগা মিৎ নাম্বা চেংথেক্তবদা হজবতনা মিৎ অদ খুনগতুনা হায়গা মিৎফমদা হাপুনিখি অদুদগা নিপাদুগা মিৎ হায়দগী তেমা শেংনা উখিম্মা হুর্দেবয়া কৌন মসম অমদা লাতা ১৫৮ গা থকুনবা অমদি দলকান ওইবা শিজ্ঞানবা ঈশি লৈবদবদা হজবতনা ঈশিং হাপুবা পাত্ৰদা মহাকী অথোযবা খুং থিংজিঅম্মা। হজবতকী খুংশাশি দগা ইফুংকী মতোঙম্বা ঈশিং চেহোবক্তুনা লাম্বীশিংদুগী ঈশিং অল্লাংপা লৈতনা ফংহনখি। “বদন” গী লানফমদা জয়দ কৌবা লাম্বী অমগা মবেংবান্দা যেকুবগী থাঙশাংনা কমা হাইথবক্তুনা মপাছোম থবাক থবাক যাহুদুনা লৈববদা হজবতনা মপাছোম অদু শমজিঅগা স্বন কামশিনবদগী খুদক্তা হায়গুনা ওইশিনখি।

লানফম অদুমক্তদা উকাশহ কৌবা লান্মী অমগী থাঙশা, তেকজবদা হজবতনা মঙোন্দা অকংবা উশাগী চৈ অমা পীবম্মী। চৈ অদুগী মতেংনা, থাঙগী মত্ৰৈঞ্জা লান্মী অদুনা গেক্ৰবা কযাগী মঙকশিং কক্খি। চৈ অদু “অউন” হায়না মোংথোনখি।

হজবতকী অথোগবা হকচাংদগী থোক্কপা ভমাং মনম নুংশিবা লৈনমদগী হেমা নুংশিবম্মী। মহাক্কী তিন তৈবগা মিৎ নাবা, হকচা দা থাঙনা শেকপা অমদি লিমা চিকপগী হ খুদক্তা ফবম্মী। পয়া যাউ হজবতনা মক্কা থাদোক্তুনা মদিনাদা চৎপদা “শুব” কৌবা চাঙ অমগী শুকং অমদা মহাক্কা লোয়নবা অবুবকবগা মতম খব পল্ৰবা ত্ৰিখি। হজবতনা অনুবকবগী ফৈগন্দা মহাক্কী অথোগবা কোক ঙাপদুনা তুমলিঙৈদা শুকং অদুদা লৈনম্মা অহোবা মখুল মেনশিল্লিবা অনুবকবগী থোঙপাক্তা লিন অমনা চিকখি। মহাক্কা লেঙলবদি হজবতকা তুয়া কাইখিগান খন্দুনা ওত্তি লৈববা অনুবকবনা খজিক ফাওবা লেঙখিদি। তেইগুহসুং কল্ৰবা হ চেল্লাবা লিমা চিকপগী চৈনা খাঙদা খঙহৌদনা অবুবকবগী মিৎলুদগা শিহুবকপা পিগা মনিক অমা হজবতকী অথোগবা মাযদা ত্ৰাখলে। মদুদা হজবত মিকপ থোক্কজুনা অবুবকবগী ওইলিবা ফিভম্দু হ বদগী খঙলবদা হজবতনা মশাগী তিন লিমা চিকখিবা মফমদা তৈনম্মী। অদুদগী লিমা চিকখিবগী হ খুদক্তা ফখিদুনা অনুবকবগী অবাবা কোকচিখি।

হজবত মুহম্মদ (ছ)না শা শনশিংগা মনোল খঙলম্মী। মতাং অসিদা পয়া যাবদি নোংমা হজবতনা য়ুমদগী থাপ্পা লেঙথোবকপদা, শিকাবী অনিনা মথোযগী লাঙদা থুববা শজী অমোম অমা ফাদুনা লৈনম্মা থেংনবম্মী। শজা অদুনা হজবতপু হেক উবমক্তদা মশাগী মনোলদা সলাম তৌবগা হায়জবকখি “হজবত ইবুংঙো! ঐহাক্কী পীক্ৰিবা ইচা অনি অথাপ্পা মফমদা গুম্ফদা থম্মই। মিকপ গদং ঐবু থাদোকপিদুনা ইচা অনিদুব্ ঐগী পুলিগী লোয়বমদায় মিকপ অসিদা অমুত অমুত্তং পীথক্কুবগা মফম অসিদা তমা লাকচগে, অদুগী হুংদা ঐগী শাদোংব শিকাবাশিংসিগী চিঞ্জাক ওইবিনবা শিকাবাশিংদা হায়জবিসু!” শজী অদুগী বানোল

পুয়া তন্নগা হজরতনা শিকারীশিং অদুদা মিকুপ খরদংগী ওইনা লমলকী শা অদুবু খাদোকপীনবা হায়জরম্মী। অহানবদা যানিংলমদ্রবসু মমৈখংদা হজরতনা হয়া হয়া হায়জবদগী যাবিরজুনা শিকারীশিংদুনা শৰ্জী অদুবু হজরতকী জামিন্দা খাদোক্ৰম্মী। ঠিকুই কুইখদনা শৰ্জী অদু মচা অনিগা লোয়ননা কয়া চেপ্তজুনা হজরত অমদি শিকারীশিংগী মাঙদা লেপ্তরবদা হজরতপু অশেংবা প্রোফেটনি হায়বা শিকারীশিংনা খাজখি অমসুং খুদজা মখোয়না ঈসলাম লৌখি, অদুগা শৰ্জী মপীমচা অহমদুবু নীংতল্লা খাদোকগীখি।

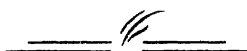
তেঙবায়া মপুগী খুংশেমশিং - থবাই পায়্যা-পান্দবা, অঢ়ে চত্ৰ পুয়মক্কা হজরতপু ইকায খুয়নম্মী। হজবতনা চংখি চংখিবা মফমদা মাঙদা লৈবহা চাঙ অমদি উপালশিংনা মীনেল থোকুনা মহাকপু সলাম তৌবা মহাকী লোয়নবশিংনা তশেংনা তারম্মী। খৌদোক অমসু পয়া যাই মসজিদ “নববী”দা ধৰ্মগী পাউতাক মীযামদা পীবদা হজবতনা উগী যুহী অমদা হেক হেক ঙাখবম্মী। প্ৰেট ফোৰ্ম অমা শারবা তুংদা যুহী অদুদা ঙাখবা তৌদনা হজরতনা পাউতাক পাবা হৌনকপদা মহাক্কা খাইনবদা নুঙাইতবগী মতাগুম, যুহী অদুনা মীবেল থোঙুনা হীক্কা হীক্কা কপ্পকা মীয়ল্লা শেংনা তন্নম্মী। হজরতনা যুহী অদু মেনশিদুনা থেমজিনবদগী কপ্পা তোকখি। শাংথাবদা লোমঙুবোইদবা অঙকপা গুন কয়ানা লৈতেংলবা প্রোফেট অসিগী পাউতাকপু পৃথিবীগী মাপুম কয়ানা স্বাগৎ তৌই। ঈসলাম ধৰ্মদা হজরতনা পীরয়া পাউতাকশিংগী মনুংদগী খরদং মখাদা পনজরি।

অল্লাহবু খাজবগী মতাংদা প্রোফেটকী ব্রাহৈদা অসুয়া হায় - “নহাকী অফবা থবক্কা নহাকপু পেলহল্লবা অমসুং নহাকী ফন্তবা থবক্কা নহাকপু বাহল্লবদি নহাক অল্লাহবু খাজবনি।” মপুবু নিংশিংবগী পন্দুগু প্রোফেটনা অসুয়া ফোংদোকপীরম্মী “কনাগু স্ননা মপুবু নিংশিংবা অমদি কনাগু স্ননা নিংশিংবদি অহিঙবা অমদি অশিবগা পাঙ্কতি।” নাপল তৌবগী মতাংদা অসুয়া হায় - “মশাগী থম্মোয়দা হগাম মক্কা অমগী চাংগা মাগবা নাপল লৈবা মীদু স্বৰ্গ চংলোই,” মই তানশিনবগী হিবমদা অসুয়া হায় - “কনাগু স্ননা মই তানশিনবগী লম্বীব

খিৰবদি তেউবাত্মা মপুনা মহাকপু স্বগী লম্বা লায়না ফংহনবিগনি। ” মপুনা নীজবগী মতাংদা অসুয়া হায় - “মমা-মপাগী, লঙফৈ ১৫পা মীগী অমদি লামা ওৎপীববা মীগী প্ৰাৰ্থনা মপুনা শোযদনমক লৌবি” মৌনুংশি লৈতবগী লমদা অসুয়া হায় - “কনাগুহুনা মহাকী মবী মতাগী লীপুন ককথংলবদি মহাক্লা স্বগ ফংলৌই।” অসুয়া হায় “অঙাংনা অহনবু ফজবা বোবহাব তৌদ্রবা অমসুং অহমা অঙাংবু নুংশিদ্ৰবা মথোযদি ঐথোযগী ইবজ্জগী নন্তে, মথোযগী লৈফম নবজ্জা খিজবসনু।” চীনগা খুৎকা মামদবগী মতাংদা অসুয়া হায় - “সাধু চেঙজংবগী খুদম অত্তম লৈ, মদুদি মৌনহা ঙাংবা, বাশক থুগাইবা অমসুং মহাকপু থাৰ্জাবিবা মৌন মহাক্লা নমথাক তৌবা। সাধু চেঙজংবদি অনিশুবা সংসাবদা নবকী ঝাইদগা মথা থংবা লৈবোন্দা লৈগনি।” খৎনবগী হিবমদা অসুয়া হায় “পুন্নমকী মপুনা ঝাইদগী তুকৎচবা মীদি ঝাইদগী খৎনগনবা মৌদুনি।” অশাওবা ব্ৰাখলগী মতাংদা অসুয়া হায় “অকনবা মীদি অফবা মন থেংনবা মৌদু নন্তে, মশাগী অশাওনবু মশানা খুদম চনশিনবা ওহা মৌ অদুনি।” মীপান তেংদনা পুসি লেনবগী হিবমদা অসুয়া হায় - “মশাগী মখুৎনা নোমজবগী মইহে চাজবদগী হেমা ফবা চোজ্জাক কনা অমওনা চাখিদি।” দান তৌবগী লমদা অসুয়া হায় “কনাগুহুনা মশানা হিংলিঙেন লুপা অমা দান তৌবনা মহাক্লা শিববা মতাংদা মহাকীদমক লুপা চামা দান তৌবিবদগী হেমা ফৈ।” মীপোৎ পাম্বগী মতাংদা অসুয়া হায় - “কনাগুহুনা মগী নন্তবা পোৎপু মগীনি হায়না দাবী তৌববদি মহাক ঐথোযগী ইবজ্জগী নন্তে, অদুগা মহাক মহাকী লৈফম নরজ্জা লাকচবসনু।” আশ্বঘাট তৌবগী পাবাদা অসুয়া হায় “কনাগুহুনা মশা মথন্তনা চীঙখজ্জগী চোংখদুনা শিজববদি মহাকপু নরকী মৈকোন্দা হুনজিবিগনি অমসুং মহাক মদুদা মত্তম পুন্নমক লৈগনি। অদুগা কনাগুহুনা হু থজ্জনা মশাবু হাঙোকচববদি মখুৎনা হ অদু পায়রগা থক্ৰ-থক্ৰদুনা মত্তম পুন্নমক নরকী মৈকোন্দা লৈগনি।” মৌন তেংবাংবগা পাবাদনা অসুয়া হায় “মৌন তেংবাংবা মীদি মপুনসু মান্ তেংবাংবা। সুমলোগবদা লৈবা মীশিংনা চানিঙাই লৈতদুনা মপুক লামা লৈবগা মপুক থমা চাৰ্ণিবা মা

অদুদি মপুবু খাজবা মী নন্তে’’! নাপল লৈতবা অমদি পুকচেল শেংবগী মতাংদা প্রোফেটকী বাহৈদা অসুন্না হায “নাপল তৌদবা, পুকচেল শেংবা অমদি মীগী লন্দোন লৈতবা মীদি স্বৰ্গ চংগনি।” অসুন্না ফেংদোকপীবম্মী - “মপুগী মফমদা খাইদগী ইকাই খুন্নিঙাই ওইবদি পুকচেল শেংবনি।”

প্রোফেট মুহম্মদ (ঙ) না মৌওইবগী যাইফনবগীদমক পীবম্মা পাউতাক শীংথাবা লোযঙশ্রোই। অদুম ওইনমক জ্ঞান লৈবা মৌদদি বাহৈ খজিক্সু ওক্রে হাশনা খনবা যাই। মীমামগী অফবা থবক তৌবা মীবু আশিৰ্বাদ পীবা মৌওইবগী হৌনশানি। মৌওইবগী যাইফনবগীদমক সংসাৰ অসিদা অবাবা কয়া খাঙথ্রবা হজবত মুহম্মদ (ছ) গী শেংলবা আত্ম মতম পুন্মমক্তা ইংনা লৈসনু।

৩। মঠে হৈবনা থবক ফংদবগী সমস্যা

মঠে তহুগী পান্দমদি লৌশি তানশিনবনি হায়না মৌ খননা লৌনৈ। মৌ কাঙলপ অমনা অমুক মঠে তহুদি তিবিকা তানশিনবনি হায়না মঠে অদগ অহমশনা মৌ কাঙলপ অমনা মঠে তানশিনবদি অতোপ্পব হেংবা নবনি হায়না থাজনৈ। মঠে নঙ্গী পান্দমদি মৌ কাঙলপ তত্তম অসিনা ত্রাভ্রন ত্রাভ্রনা লখাংলান্দা পাথাক্রিব বাফমনি সি মোংক। ওইনা চুন্নবস মপুং ফানা চুমই হায়বদি যাবাই। বাফলোনা তত্তম অদগী অপননদন। মঠে তহুগী পান্দম মঠে হায়বদি লানফদনান

মঠে তহুগী ম লকপ, তৌশি অদুং হনঙ। পাংশিগ মৌহেপনা হি নলগ পোনম যাবেল। ইবোমাদাম হ বা উল্ল, তু দা হি বদ বাববা অত্রান তে ল ব সমাজ গ্রা বা মৌহেবগী হৌনশানি। মঠে পুন্নমজ্ঞা অগাইবদি লৌবিন হেবনি হায়না ঝাইনা লৌনৈ। হৌজ্ঞা মঠমদি পুন্নমগী মৌ অগাইবদি লৌবিন ময়েক চৎলে হায়বা পুন্নমজ্ঞা খঙনবা বাফমনি। মঠে হেববস সনকাবগী থবক ফংদ হায়দুনা বিদ্যাগী মমল নাইত্রবা লন অদু শি থালিদবা মৌ লৌতসু নোঙ। পুন্নমদি চাওখৎখনা লৈবাকশি দা লেবা মৌশিংগা চামদা চামা লৌবিন হে। লৌবিন হেবা মৌ পুন্নমক সনকাবগী থবক তৌবদি প্রজাগী মফম লফম থোঙ নোচুপলোমগী চাওখৎখনা খুমাঙ চাওশিনজ্রবা লৈবাকশি দা মৌ খননা সনকাবগী থবক তৌত্রগা প্রজা কয়ামকল্লা মথোয়গী বিদ্যাগী লৌশি অদু মবনাই থনঙ।

শিজিইল। হাংবিবা লৈবাকশিং অসিদদি সবকাবগী অপিকপা থবক তৌবদগীদি মবনাই কাববাব তৌবনা থোইনা হেয়া ইনাক খুনবা উই। মবম অসিনা হাংবিবা লৈবাকশিং অসিদা সবকাবগা থবক তৌবনবা মী তাংই।

অদগা শেল থুমগী ফিভমদা চাওখৎপা মপু ফাদ্রিবা লৈবাকশিংদি সবকাবগী থবক তৌবব্ মমল যাম্মা লৌইল। নৌনা য়ুয়ানবদা খোঙদাবক্কদৌবিবা নিপা নুপীশিংগা মাউ'কদা মে লুবস সবকাবগী থবক তৌবদা মাদ' মচা পীনি দবা, থবক তৌবদবীব্ লৌনি দবা মা যাম্মা লৈ। সবকাবগী থবক তৌবখক্তনা নঙাইনা পুসি লোঙ্লি হাংনা অগাংনা থুই। মতা' অসিদা ঐখোংনা ময়া খনফম থোকপদি ঐখোং নাঙ ওয়া পামত্ৰা, নত্রগা মীখা পোনবা পামত্ৰা, হাংবসিনি। সবকাবগী থবক তৌবদগী মবনাই থবক শুলং থোইদোক হোন্দাকা নীঙ খা তয়া ফংই হাংবসিদি শোইডবা বাফমনি মবনাই থবক তৌবদগী সবকাবগী থবক তৌবনা দাংতা চাওবা ম'না হেপ্লি হাংবসি হাংগনা খন্দবগুম তৌই। মশাগা ওইজবনা মা ওইনল, মেতাগা মাইফাবনা ও' ওইনবা সবকাবগী কম্চাবা কমা লেনবা নাত্। অসি শুয়া লম্মা, লম্মি ন প্রজাগা স্বৰ্গদা থবক তৌবদগী লেনবাক্স ১১৩খৎ খোঙগাঙদা হাংনী চেলহাৰি মশাগা দাং মপু ফা'না প' থোক্তনা, থোইনদম মশাগা নুঙাইনত্ৰা পনবা ক'মা'না হাংনা চা'বন' ওহাব অদল মীওহ বগনা ম'ই'ই অদনা চাওখৎপা মপু - দিদিব লেনাক্কী প্রজা অগাংনা সবকাবগী থবক কনম্মা ম' গাদং হাংনা ও'গবদা ম'হাঙদ চ'দ'না মশাগী শুল ক'মা মা'ইনতে।

হোঁজক্কী মতমগী লাইবিক ওয়াব নহালো। অগাংগ থোংমাগদা ম'খোংনা ম'ই ওয়াবদগী পাদম সবকাবগী থবক তৌবনা থমই। অদগা ম'ই হেবগী চ। দি চামদা চামা মৌবক্কদৌবনিনি ম'খোং খুদি মব সবকাবগী থবক হাংবা ওইখাওঙে হাংনা খনফম থোকহ। অদুনা লাইবিক তমহল্লিবা অঙা শি গী মনা মপা ওইলশিংগা মনু'দা থবনা সবকাবগী থবক তৌবনগী আশাদ' মচাশি' বু ম'ই তমহল্লবসু অগাংনদি মবনাই থবক্তা পাদম থুমগা ম'ই তমহনবনা থোইনা শাফগনি। সবকাবগী কম্চাবা ওইবা ফংলবোইদৌবে খন্দুনা মচাশি' বু ম'ই তমহনবদা নীংহমবদি চুম্মোই। মবমদি

মৈ, ঈশিং, নুংশিংনা মাংহনবা উমদ্রবা, হুবানবনসু হুবা উমদ্রবা, লন পুন্নমকা অথোইবা লম্বী হাযনিবা মইহে লন অসি মবনাই খবক্তসু শিজিন্নবা তই। ঐথোয়না তমজকবা লাইবিক্তগী ফংলকপা লৌশিং অদু ইবনাই খবক্তা শিজিন্নবদা লাইবিক্তী মইহে চাদ্রে খনফবোই। তশেংবমক লাইবিক্তী লৌশিং পানশিনবদা ইবনাই খবক কয়াদা খুংলোইবা ফ'ই। মাপাল তা দনা ইবোমদোম হি'ননবা শু নোম্বীনা খবক খুদিংমক চীংলেয়া উত্তনি। অদগা মাবা মীশা ওগনবা কম্‌চাবা ওইননবগাদমব মতম লৈবা খিবিঙা খন্দুনতা লৈবনদি ম ফাওনবনোইবদা ম লান ওদনা ওক্কান। অমবোমদা অমক, খবকী অটোপ অবেম, অফ ফক্ত খন্দুনতা লৈবগা খুংত্রি'থোক্তাবাদ, "টোলভাও খোণনবা ময়া ক গল্পি," হাযবদু থোকনি। অমবোমদা হি'ননবা শু নোম্বীনা মী খুদিংমক লোবাক্তা লৈবা মখল অমা তৌনিবনি খনবা তই

লাইবিক্ত লাইশু হৈনবা হৌজিক্তী নহানোল কয়না সবকাবদা ওনক পায় শাননা হাবনবা থোজাও ল্যাবি। হৌইংগুং মখক্তা "অনশুম্‌" লাইবিক্ত হৈনগা ময়া মাত্‌ মার্কিননা নহা'নালাই অসিগী থোফাওগা মজ্জা পাউখম সবকাবদা লৈবা ওদনা থোকতি অদম ওইনমক ইবনা ইশাং ওনক পাউনবগাদমক চৌগ্‌ হৈন ওজাকশ'চি, না মিস্ত কমাগা যোজনা সবকাবদা পু'মার্কি পুথোক্তাবা ইশানা ইশাব খবক পাউনবগা মইহেগা পনি অসিদা খুমাঙ চাওশিনবদি খনক ফ'দবগ। "মস্যা খবম'খদি বোক্তান সুপংগা মসাবন মইহে ওগা পনি দা প্রজা অযাঙ্গনা এফ ওনশিনবনদি পাল্লনা সমস্যা অসি কোকছনবা লাইনোই লাইবিক্তী মঙাল ও'লবা নহানোল কয়না "খবক শুম্‌ লৈতে, শুনিঙাই লৈতে," ওগ'নি মগা অসিদা ঐথোয়না ময়া খুংনিঙাই ওইনিবদি প্রকর্তনা পাবা মাপেল শানশঙ অসিদা শিল্পা লৈতবা হৌনদ হাযবসিনি পৃথিবীগা চাওখৎলবা সহব কয়াদা লৈবা গুম কয়ামকমগী গুমখক্তা লৈগাক হেজিন্দুনা মনা মশিংগী পাহী কয়া পার্‌বি। হাযবিবা মনা মশিংগী পোখোকশিং অদুনা লৈবাক্তা আই হৈনগৎহন্দনা চাওখৎপগী থোঙখাঙদা হেমা হেমা খুমাঙ চাওশিনহনবদা মতেং পাংলি। অশঙ অমান উখিদ্‌বা মকভুমাগী

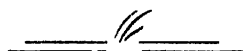
লম্ব খবদা উপাল কয়া হৌজিকী মত্ৰমদা থানবে। উপালশিংগী মখোঙদা মক্ৰদ্যাদগী
নত্ৰগা সমুদ্রদগী চিংখেলকপা দীশিংনা তন্তনা চাইদুনা শাবেপ ফাববা উপাল কয়া
উবে। অসিনদি বিদ্যাগী জ্ঞান কয়া কোক্তা লৈবিবদু খুস্তা পীশিল্লগা ওইথোক্ৰবোই
খল্লহা কয়া হৌজিক ওইথোকহল্লে হাযবা তাই। অদুনা ফ্রান্সকী নিংখৌবেন নেপোলিয়াম
হাযখবা “ওইথোক্ৰবদি অপঙবগী ডিক্সনাবীদতা ফংই,” হাযবদু ঐখোযনা
নিংখিংবস চুমগনি।

মটৈ হৈববা নহাবোল কয়ানা “থবক লৈতে, থবক লৈতে,” হাযবসি
তনবদগানি হাযবদা খবগা মটৈদি চুমগনি। তনবগাদমত্ৰাদি থবকী থবক ঙাঙনি
হাযবসি মমা ঙুদগা হাযবনবক্ৰবা বার্মান্ন। অদুগা “থবক লৈতে,” হাযবদিবসি
হকচাংনা লনা নাগা শুভ্ৰনা গালা শিনফমদি ওইনম্বা সাই, মত্ৰম লৈবা থিঅন্ত
হকচা দা অমোংপা পকহন্দনা জিবিলা তানবদি ওইথোকপা লনা থোকই অমবোমদা
মোওইন, হি বদা চলিবা মমল ফুল্লা চাঙক অসি অমোংপা লেখোমদগী পুথোবপনি
লু নাগা খক্তা লেনি’বা মব্ অমোংপা মফমদগী থোক্ৰকপা পোপোপা চানচা
হাযবদা মহাক্ৰা যাঁ গড্ৰা? যাঁনি লোকদব ওইবদি অমোংপা মফমদসু মহাক্ৰা থবক
নোহগী অতনবা লৈতেবা তাই। ইশানা হুইদগা পাত্ৰা থবক ফংদবদগা শু নোহা
ইন্তা তৌদ্রদি অতনবগী পনংদা চনত্ৰগনি। অতনবগী পনংখদি চনত্ৰনা মানা
সবকাবগী কৰ্মচাৰী ওইববসু প্ৰজাগা সাইফবা পূবকপা ওইথোক্ৰেই। হাযবিবা
কৰ্মচাৰী অসিনা মশাগাও ওইজব তান্দ্ৰা অতোঙগী নংগু পীদবদগী মটৈ হৈবগী
পান্দম মপুংগনা গংলনোই। সবকাবগী কৰ্মচাৰী ওইববসু মাচম ওইববসু অতনব,
হাযবদি পাপা থমখিবা তাই। অদুগা, “খোঙ মেংলগা চান মেংল,” হাযবা
চম্বা পাউনৌ অদ কাঙদনা তাই। লৈবাক অমগী চাওখংপা পূবকপা হাযবসি
খবগী মটৈদি প্ৰকৃতিনা পীবা খুদোলগী মখা পোহি হাযবা চুমই। অদুম ওইনমক
অতনবা থাদোঙনা পাঙ্গল, লৌশিং শিজিন্নদদি খুদোল অদু খুস্তা যৌবক্ৰেই।
মবম অসিনা ঐখোংনা, “অতুহা নোংশাগী খগাত্তা শজী চংলঙে,” হাযবা

পাউরৌ অসিসু নিংশিংবা চুমগনি।

চাওখৎপা রাৎলিবা লৈবাকশিংদা থবক ফংদবগী সমস্যা চাওনা লৈ
হায়বা তন্তনা ঙানরবা রাফল্লি। সমস্যা অসি কোক্লবগীদমক সরকার অমদি প্রজা
খুৎশম্বা তাই। অমনা অমবু দোষ থৈজিন্নদুনা লৈবনদি সমস্যা অসি কোক্লহনবা
ঙমফম থোক্তে; অদুগা মসি লৈবদগী লৈবাক্তি মনুংদা উপদ্রোশ কয়া থোকই।
মহে হৈরবা নাগরিক কয়ানা মশানা মশাবু থবক পীজনবগীদমক খৌরাং কয়ামকম
সরকারনা পাইখৎপগী দরকার লৈ। মশানা মশাবু থবক পীনবগা মরী লৈনবা
বিষয় অমুক্তা হেমা পুথোক্কা মহেরৌইশিংবু তস্বীবা মতমগা চুনবা ওইগনি হায়না
লৌবা তাই। কনাঙস্বগী ইমুং মনুংদা মহী লাংবা থোকলকপদা ইমুংগী অহল
ওইনিবদুনা খৌশিল হৈতবদগী থোকপনি হায়না মীয়ালা লৌনৈ। অসিগুয়া লাইরিক
হৈরবা নাগরিক কয়ানা থবক ফংদবগী সমস্যা মাথোক্লিবসি সবকারনা থবক
পীনবগী খুজিল খৌরাং লৌখৎপা রাৎপদগীনি হায়না প্রজা কয়ানা লৌনৈ।
মবম অসিনা সনকারনা মহে হৈরবশিংদা থবক ফংহন্নবগীদমক য়াবিবমথে মতেং
পীবা তাই। অমরোবদা অমুক মহে হৈরবশিংনসু মথোয়না তম্বুরিবা লাইবিক্তগী
ফংলকপা লৌশিংগী পাইননা মশানা মশাবু থবক পীনবসু হোৎনবা তঙাই ফদে।
থবক পীনবগী পোবম পোখি অমা ফাওবা পুথোকপা ঙমদ্রবদি তম্বুরিবা মহে
অদু নিংশিনা হৈরক্তে হায়বা লাগ্লেই। মশাগী ঙন রাৎপদগী থবক ফংদবা অদুসু
কনা কনাদা তাইশিল্লবদি - “ জগোই হৈত্রগা মাঙ্কোলদা তাইনবা ” থোক্কনি।
অতোনবা জীবনি হায়না লৌনিরবা শা-ফন কয়ান্না পোকপদগী শিবা ফাওবা অতোল্লদগী
মতেং থোইদোক্কা লৌদনা হিংবা ঙমই। অদুগা প্রকৃতিনা শেয়া জীব পুয়মক্তগী
মীওইবনা অথোইবনি হায়রগা মীশিংগী মনুংদা মশানা মশাবু থবক অমা ফাওবা
পীবা ঙমদবা মহাক্তি খাইদগী হেমা তোয়লবনি হায়বদা হায়মনবা থোক্লেই।
মহেরৌইশিংনা অঙাং ওইরিঙেদগী হৌনা মশাগী পান্নলগী ওইবা থবক খরদং
তবগী হৈনবী থস্বা তাই। মদু নত্রবদি মথোয়না হয়েং চাওরক্তগা থবক নোয়দা

অতনবা পোক্ৰকপা শোহিঁদে। পৃথিবীগী লৈবাক কয়ানা চাওখৎপদা খম থেংলবা যুগ অসিদা হৌজিক্তা থবক ফংদবগী সমস্যা নৈনবা অসিদি থেংমনবা থোক্কনি, অদুগা ব্রাফম অসি অমনবা ওইবক্কনি হাযবা তাই। লাইবিক হৈববা মীশিংনা মশা মশাগী মাংদা তাদুনা লৈববা মথৌনু মশাগী পাজল, লৌশিং শিজিমদুনা মতম চানা পা'থোকপনা থবক ফংদবগী লাগনা কোকহম্নবগী অফবা পাইঐ ওইগনি।

৪। নামজান অমসুং বোজা

অনবাগা মাগল শব্দা থাব “নামজান” কৌই। চিহ্ন অমদা থা ১২দগা নমিৎ ১ নম্বৰ-হেহ লৈবা মনবা চিহ্ন অহম্ন অহম্ন গদি গা কবিগুহা থাদা অনি পানবা থা যাওবকপা অদু অদবাগা থা পাবদদি থব লৈতে। বমজান থাগা চামনা/মামনা মনিপুৰাগা অক্কুনা থা লৈতে। কুমশি বমজানগা হিমাঙ্গনা মামবহা অসি চিহ্ন অহমগা মতুংদা বমজানগা মেব'গা মামবক্কনি। অসুয়া চিহ্ন ওউকা মনুংদা বমজান থাগা মনিপুৰাগী থা ১২গী থা খুদিংগা অমুক অমুক মামবক্কনি। মসিনা বমজানগা মনিপুৰীগী থাচে পাবগা কনি মনৌ লৈনবগে হাযবগী বাফমনি। চিহ্ন অমগী মনুংদা মুসলমানশিংনা বমজান থাবু মতিক মগুন্দা স্বায়দগী চাওবা থানি

হায়না লৌনৈ। মসিগী মবমদি সংসাৰ অসিদা খোঙদানকথিবা প্রোফেট অযাহুদা তাইবং মপুনা গীৱকথিবা ধৰ্মগী শেংলবা পাউতাক অযাহুদা বমজান খাদনি হায়। প্রোফেট ইব্রাহিমনা মপুগী মফমদগী ফংজখিবা “সহিফা” বমজানগী নোংমা পাহুদা প্রোফেট মোসেসনা ফংজখিবা “টোবা” নামজানগী তৰুকনি পাহুদা, প্রোফেট ডাবিদনা ফংজখিবা “জুবু” বমজানগী ১১নি পাহুদা অমদি যিশু খৃষ্টনা ফংজখিবা “ইঞ্জিল” বমজানগী ১৩নি পাহুদা ওইখি হায়না ইসলামগী লাইবিকশিং দা ঠনি। অদুগা প্রোফেট মুহম্মদ (ছ)না ফংজখিবা “কুবআন”দি তেংবাধা মপুগী মফমদগী অহানবদা বমজানগী ১৪নি পাহুদা তাইবংগী স্বৰ্গদা থাইখি, মতম মতমগী দবকাব ওইবকপদা মপনা হজবত মুহম্মদ (ছ) দা হকপেংননা অমদি মপুগী দুত জিব্রীলগা মতংনা তাকক নাটনা চহি ১৩দা থানিকখি। অসুন্না চহি ১৩দা তাইবং মপুন পাবিকখি। ইসলাম ধৰ্মগী পাউতাক পছা ইনা শেংলবা লাইবিকপু “কুবআন” হায়না মিংগোল্লি বমজানব্ মুসলমানশিংনা স্বাইদগ’ চাওগা অথোইবা পানি হায়না শাংখানবগী অটোব’ মবম অমদি থা অসিদা বোজা তৌবনি।

“লোজা” হায়না উদ্দ লোনগী বাইত অসিগী অর্থদি অস্ত্রাহবু নু শিলা, কিপা অমদি হায়না ইনবগীদমক অয়ুকা মেগা অস্ত্রবদগী নুমিৎ তাবা ফাওগা চাবা, থকগা অমদি মতান লিচৎ থাদোকপবু খঙনৈ। মনিপুনা লোনগা বাইত অমনি “টোজা” গা অথ তৌবা যাদে। অদম ওইনমক “লোজা”বু “চাবাহুদা,” নত্ৰগ “চাবাহুদা,” অদগা বমজান থাবু “চাবাহুদা থা” হায়না মগাল্ল লোনাংবা। “লোজা,” অমলোমদা হাংবগা কলাগুস্তা অমনি মনা নুশিবিল মী অমগীদমক চবা হেন্দে কগা ওস্তগুম মুসলমানশিংনা পুত্ৰমকী মপবু নুশিবগীদমক থা অমা চুপ্পা বস্ত্ৰ মসি তৌবা উল্লিবনি। নিগম নিত্ৰীদা থব খেয়ববসু পথিগীদা চেনববগা ধৰ্ম অসাহায় চবা হেয়গী চেনবী লৈ। হজবত মুহম্মদ (ছ) গা মমা’দা লৈবস্থা প্রোফেটশি গী মতমদা থা অমদি নুমিৎ হুমান চবা হেয়গী বস্ত্ৰ তৌবা চেনববম্। চবা হেয়গা লোযননা মৌন বস্ত্ৰ হায়বদি বা ঙাংদনা তুমিমা লৈবসু যুগ অমদা চেনববম্। পনবা যাই কুব আননা তাকপা মতুং ইমা, লৈশানী ওইবিবী ধৰ্ম

চেপ্তবী মেরীনা করম্মা মচা পোক্ৰিবনো হায়না মীয়ালা হংলকপদা মেরীনা ঈজিৎ তৌদুনা হায়খি, “তেংবান্না মপুনা পেনবীনবগীদমক ঐহাক ডসি রোজাগী বৰ্ত্ত তৌরি, মরম অদুনা ঐহাক্ক কনাঙ্করা অমগা বারী শানবা যাদে, নথোয়না ঐজ্জেন্দা হংনিংলিবা ব্রাফম পুন্নমক ইচানিপাদা হংবা য়াগনি,” হায়না অথোইবা মচানিপা প্রোফেট যিশু খৃষ্টদা খুদোয়ীনা ঈজিৎ তৌরম্মী। পোকপদা উইরিবা মমাগী তম্পাক্তা লৈবা অঙাংগা করম্মা বারী শানবা য়াগদগে হায়না মীয়ালা হায়রকুবদা যিশুনা, খুদক্তা মীরোল থোঙ্কু না হায়খি, “ঐহাক, তশেংবমক প্রোফেট অমা ওইনা সংসার অসিদা মপুনা থাবিরকুবনি, অদুগা ঐবু পোকপী ইমা সতী অমনি।” রোজাগী মতাংদা খৃষ্ট পোকখিবি মেরীবু পনজরুবগী মরমদি মতম অদুদা রোজাগী বৰ্ত্ত পাঙথোকপদা মৌন বৰ্ত্তসু তৌনরম্মী হায়বসিনি। ইসলাম ধর্মদা রোজাদা মৌন বৰ্ত্ত তৌবগী ব্রাফম লৈতে, অদুম ওইনমক ব্রা য়ালা ঙাংলবদি অশোয়বা, অবানবা কয়া যাওখিদুনা পাপ লংশিনবা থোকপনিদা হজবত মুহম্মদ (হ) না রোজা তৌরিঙৈদা বা য়ালা ঙাংদনবা পাওতাক পীবিরম্মী।

ইসলাম ধর্মদা রোজাগী বৰ্ত্ত অসি করম্মা মতমদগী হৌখিবগে হাযবসু পনবা য়াই। তাইবং মপুগী মযাথং তেক ফংজবগা মুসলমানশিংনা রোজাগী বৰ্ত্ত অসি থা অমা চুপ্পা পাংথোকপা হৌখিবসি হজরত মুহম্মদ (হ) না খ্ঃ ৬২২ জুন ২০দা পোক্ৰফম মক্কা সহর থাদোঙ্কুনা মদিনা সহরদা লৈরবা মতুং অনিঙবা চহিদগীনি। “রোজা” মুসলমানশিংগী তঙাইফদবা বৰ্ত্ত ওইদুনসু অঙাংগী থাক্তা লৈরিবা নিপা-নুপীশিং, য়ুম থাদোঙ্কুনা থাপ্পা লংফৈ চংপা মীশিং অমদি বৰ্ত্ত অসি পাংথোকপদা য়ালা ব্রাগদবা অনাবা মীশিংদদি রোজা কোমথোকপা য়াই। লংফৈ চংপশিংনা য়ুমদা হল্পক্কা অমদি অনাবা মীশিংনা মথোয়গী অনাবা অদু ফরক্কা মথোয়না রোজা তৌহৌদবা নুমিৎশিং অদু রমজান থা নন্তবা অতোপ্পা থাদা পাংথোকপা য়াই। “রোজা” খাংঙমদবা অরাবগী মশক ওইরবা বৰ্ত্ত নন্তে, থোইদোক্কা বারিবদি কনাঙ্করা লমহেয়া মুসলিমশিংনা রোজা তৌদববু অতোপ্পা মীশিংদা খঙহন্দনবা হোৎনবা অদুনি।

বোজা তৌবগী কান্নবা যান্না লৈ। মসিনা চাবা তুমদবদগী পোন্ধ্রকপা লায়না কযা কোকহল্লি, অখাঙ কযা অমদি পুন্ধ্রংগী শক্তি হেনগৎহল্লি, অচুম অবান লাইনা খাইদোকপা ওমহল্লি, হকচাংগী কযাৎশিংবু পুন্ধ্রংনা লাইনা খুদুম চনশিন্দুনা অবান্না লম্বীদা খোঙদাহন্দে, মীনুংশি হেনগৎহল্লি, সংসাবগী অপান্না, মীহৌবা কযা খাদোক্কুনা লাইনিংবগী লম্বীদা চংশিলহল্লি, শুভ নোমজবগী মঠে খোইদোক্কা যালহল্লি। মসিনা সংসাব অসিগী বানি। শিববা তুংদা লাঙ্কদবা অনিশুবা সংসাব অদুদা বোজা তৌখিবা মীশিং হাযবদি বোজাদাবশিংনা ফংগদবা মহেগী মবমদা ইসলান্না অসুন্না হাগ “জীবশিংনা, খোইদোক্কুসু ঈশিংদা লৈবা, ঙা ফাওবনা বোজাদাবশিংগী পাপ কোকপীনবা অমদি মখোযদা স্বর্গ পীনিববা মপুগী মফমদগী বব নীজবকপদা মপুনা পেনবিদুনা বোজাদাবশিংবু স্বর্গ ফংহনবিগনি।” ইজবত মুহম্মদ (ছ) না অসুন্নসু হাযবিবমই “স্বর্গগী থোংশিংগী মনুংদা খোইদোক্কা নিংখিজববা ‘বৈযান’ কৌবা অমা যাওবি। হাগবিবা অখমবা থোং অদুদা বোজাদাবশিংখক্তনা চংদুনা স্বর্গগী লৈকোন্দা লৈকগনি। বমজান খাদা মপুবু লাৎচবগী খৌনম অমা পাংথোকপদা ফংগদবা মহে অদুগা অতোপ্পা খাদা খৌবম ৭০ পাংথোকপগীগা মাই। বোজাদাবশিংনা মপুদগী নাজবা বব মপুনা হকথেংননা পাবিগনি। নোংম নোংমগী চনা হেয়া লোযশিল্লকপা সন্ধা মতমদা বোজাদাবশিংনা মপুদা প্রার্থনা তৌজবা মপুনা লেন্না মাংহনবিদে। ইনাক খুয়া মীশিংনা লাইব অনঙবা বোজাদাবশিংবু পাজ পাখক তৌবা ওমথ লৈতনা মহে ফংই।”

ইসলামনা হায “বমজান থাগী অবোযবা নুমিৎ ১০নিগী মনুংদা খেইদোক্কা হেদোক্কা মণ্ডন লৈববা অহিঙ অমা যাওবি। অহিঙ অদুদা পুন্মক্কী মপুগী লাইনিং লাইশোন তৌবদা ফংবা মহে অদুনা থা লিশিং অমা লাইনিং লাইশোন তৌবগীদগী হেল্লি।” শিববা তুংদা লাঙ্কদবা, লোহা নাইদনা লৈকবগদবা অনিশুবা সংসাব অদুদা ফংলুগদবা চাওববা মহে অদুগীদমক মুসলামন কযানা থাজবগা লোযননা যুমগী অচিকপা কাদা নত্রগা মসজিদকী মনুংদা অহিঙ মিৎশেল খাংদুনা মপুবু লাৎচৈ। নোংমা নোংমগী মনুংদা নমাজ মঙাবক পাংথোকপতা নন্তনা অহেনবা

নমাজ কয়াসু পাংথোক্কে। ধর্মগী পাউতাক নিংশিংনবা, কুরআন পাবা অমদি অল্লাহগী মতিক মণ্ডন শক-শোঙ্কবগা লোয়ননা মপুদা বর কয়াসু নীজদুনা অহিঙগী পুংজা কয়ামরুম তুমদনা লেগৈ। থা অমা মপুং ফারবা তুংদা “রোজা” হায়বা বৰ্ত্ত অসি লোয়শিল্লকপদা ইনাকখুয়শিংনা লাইরবশিংদা শেৎন-চানবগী মতেং পীবিরগা ইদুল ফিটরগী উৎসব মুসলমানশিংনা পুন্না হরাও তয়ান্না পাংথোক্কেই। লাইরবা রোজাদারশিংদা দান পীবা ইনাকখুয় রোজাদারশিংগী অটোবা হক অমনি। দান পীদ্রবদি ইনাকখুয়শিংগী রোজা তৌখিবগী মইহে মপুং ফানা ফংলোই হায়না ইসলাম্মা হাই।

৫। নুপীনা ওয়া নিপা

য়ুরোপ মহাদেশকী খাইদগী মরুওইবা তুবেল, ডেন্যুবনা ব্রেক ফোরেষ্টগী হৌরকুনা জর্মনি ফাওরগা চেল্লিবা তুরেল অসিগী ওইখংবা নাকন্দা লোক্কাহান্দগী খর থাপ্তুকা লৈরহা, নোং শেংবা থাসিগী অহিঙদা ইমুংদা ফন্নগা মথক্কাহান্দা য়েংখৎপদা থরান্নীচাক কয়ামরুম উরহা য়ুম মচা অদু রোসনগী নুপী মেরীগী ওইরমই।

রোসনদি মমা-মপাগী অতাঙবা, অমত্তা পোকচবা মচা ওইবনা, মমা-মপানা মহাকপু য়ান্না লুন-চান্না তৌরম্মী। সংসার অসিদা মমা-মপা ওইবনা কা

হেয়া লুনা তৌবদগী কেথোক-মৌথোকুনা লমহেয়া মচা কয়া যাওরবসু রোসনদি
হায়বা ইনবা, মরম ওকপা নিশামচা অমা ওইরমই। মমিংতা তাবদা কিবনা
নিকুরহা হিটলরনা জম্মনী লান্নী মশীং যান্না থুনা হেনগংহন্নবগীদমক মরৈবাকী
নিশা-নুপীশিং চহি নৌনা লুহোঙহন্নবগী খৌরাং তৌরক্ৰবদা চহি ১৭তা সুরিবা
রোসনবু মমা-মপানা লুহোঙবিরগে খনস্ত্রে। অসুয়া মখোয়গী যুমগা যান্না নক্ৰনা
লৈবা চিতোরগী রানা রতন সিংহগী নুপী পাদমিনীগুয়া মশক মতৌদা চঙখোয়ল্লবী
মেরী কৌবী নুপী অমগা রোসনগা লুহোঙস্ত্রে। রোসন-মেরীগী লুহোঙবা অদুদা
বার্তন ফংবা-ফংদবা খিদ্দা বর-কৈন্যা অনিগী মঙ্গল আশির্বাদ গীবিনবা মশীং
লাকঙমদবা মী তিনখি।

ওহোকপনি! মীওইবগী লমচং হিমালয় চাঙজাওগুয়া লেংদনা লৈবা মী
তাংই। লুহোঙবা নুমিত্তগী রোসনগী লমচঙা অটোবা পরিবর্তন অমা লাকস্ত্রে।
মমা মপাবু নুংশিরহা রোসনগী খম্মোয় অদু হৌজিক মেরীদা পুঙ্গপ হৈথখরে।
রোসন মই-মশিং তহা তোফ্রে; ইমুংগী থবক ইম্মাংসু তন্দুনা ইগু শুদে; অদুবু
অমরোমদদি রোসন তন্নি। মেরীনা শু-নোহদা পকচগদবা থবক পুহদি মানা
তৌরি। অসুয়া নিশা অমনা শুগদবা থবক পুহা খাদোক্রগা মেরীগী
শিনফম মহাক্কা মুন্দুনা শুরি। রোসনগী পুঙ্গিগী খোঙখাঙ অসিদা মেরীদি খমখেংনা
হরাওজস্ত্রে; অদুগা কনাগুহনা পুঙ্গিগী লিচঙা অফ-ফঙগী মরমদা তাক-তিকপা
পুহা মেরীগী নাকোংদা হাপখিদরে। মখোয় অনিগী লিচংপু স্বাইনা তুকৎচনস্ত্রে
অমসুং মমা-মপানসু পেঙ্গুনা নোংমদি মমানা রোসন-মেরীবু মখোয়গী ওঙ্গ-তৈনবা লিচং
চুমখোক্কা অফবা পাউতাক গীরমই। মনেবোকা হায়বা লোয়রম লোয়ফাক্কাইডেদা
মেরীনা খুনকখি, “নঙগুহন্নসু করি পাঙ্গল লৈরদুনা, নচানিপাদদি লাইরদুনা ঐগী
লমচংপু পানবা শারি। ঐহাক অসি নিপানা যাদুনা লৈরিবা নুপীনি!” মেরীগী
মতেং পাংলদুনা রোসনা হায়রকই, “ঐখোয় অনিগী লিচঙা ইমানা পামবা নতিক
নস্তে, মতুং অমুক অসুয়া ঙাংলবদি নথরাই ফাওবা হিংবা লুই!” মখোয় অনিগী
ওঙ্গ-তৈনবা বোবহারনা থল্লবা রাইহেশিংসি ঙসাই মখে তারস্রিবা রোসনগী মপুদু

খম খেংনা শাওখরে। হায়রকই, “খংলে, মমল য়াওদ্রবা নখোয় অনিগী নশক
অদু অমুক হম্মা উৎলরগনু, লৈমিন্ননিংদ্রে থম্মোয়সিনা ঐগী অরাংগী ইংখোল
অদুদা লৈরুরো, মিকুপ অমা ফাওবা মফম অসিদা লৈবা য়ারোই, চৎত্রো!”
ব্রাহ্মশিংসি তাবদা অনিসি হরাওবনা লুতোন কাস্ত্রদুনা ময়া চপ মান্না কাথোরকই,
“নুওইরেদা হৌজিতি ! মীওইবগী পোকপগী নুওইজবদু ইনিং থুংজরগনি ঐথোয়দি !”
অসি হায়দুনা অনিদু মমাই হুং হুং লৈথোক্তুনা থিহ্বা তৌদনা মপানা হাযবা
মফম অদুদা পাংখরে।

ইংখোল অদুদা হেক থুংবগা মেরীগী পাউতাক মতুং ইম্মা মতম খরগী
ওইনা রোসম্মা য়ুম অমা শানবা খৌরাং তৌবা তাখি। য়ুম শাননবগীদমক ইংখোল
অদুদা হৌবা উ বা খর য়ানগে হেক খৌবাংলকপদা অকনবা নোং-নুংশিং অমা
মখারোমদগী শিংলকখি। নোংনা ফি-বোল পুয়মক পুমচোৎ চোক্তুনা ইংবনা থক
থক নিক্রবদা খব নকপা য়ুম অমদা নোং থুপলুগবা অনিদু সন্টাই তম্মা পাইনক্রে’
মতৌ অদুদা মখোয় মশানা টকাইজদুনা য়ুম অদুগী মনিংগী ফক্সাংদা ডাংদনা লৈরমই।
ওল্লোকপনি! য়ুম অদুদা লৈরম্মা মীশিং অদুদি পুকচেল ফন্তবা, অরিকপা ডাক্তা
ওইবদগী স্থাইনা নুংশিদুনা মখোয়গী মপোৎ-মচৈ ইতৎ-ভন্তনা হরানখিবদগী য়ুম
অদুদা অতোম্মা মী চংলকপা পুয়মকপু হরানবনি খল্লম্মী। মিকুপ অমগী মনুংদা
ইমুং অদুগী অঙাং অমনা মতিন শিংপা মনিংথোংদগী মপান্দা থেক্ককপদা অনিদুবু
উরবদা লাউরকখি - “পাবা, হরানবা লৈরে!” নোং নুংশিংপু মাইখিবা পীবা
মিকুপ অমা ফাদ্রিঙৈদা হেম্মা শাখিবা য়েক্রবা অমা লাক্রবোইদো! মখোয়না অনৌবা
লমদমদুদা অমুক হম্মা পাইরক্রে মথরাইশিং পুদুনা! নোং হাংখরে, নুমিং তাখরে;
চানবা লৈতবদগী নুংদাং অদু চরা হেন্দুনা অনিদু রানা অহিঙ খাংখরে।

নোং হেক ডানবগা বোসম্মা উইহে-ব্রাহ্ম খর ধীরুদুনা মেরীগা মখোয়
অনি চামিন্নরবা তুংদা কমা নোমদুনা য়ুম মচা অমা রোসম্মা ইম্মোল অসিদা লিংখরে।
য়ুম অমসুং ইম্মোল মেরীগী মিংদা পানখরে। মথক্তা পনজখিবা য়ুম মচা অদু
অনৌবা য়ুম অসিনি। রোসনগী লমচক্তা ঐথোয়না উরিবসি মহাক্তী পুলিগী হিরম

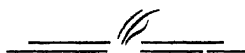
খুদিংদা মেরীনা মথক থোংনা লৈবনা মহাক্কী পেঞ্জবনি। মতাং অসিদা ঐখোয়না নৈনবা য়াবা অমনা, পৃথিবীগী লৈবাক খরদা পুন্সিগী থবক-খৌরমশিংদা নুপীনা নিপাগী মথক থোংবা উই; খরদনা নিপা-নুপী মাম্বা থাক্তা লৈবা য়াওই অদুগা খরদনা নিপানা নুপীদগী থাক রাংনা লৈ। থরাইদা মাম্বা লৌরবসু প্রকৃতিগী খুশেমদা নিপা-নুপী অনিমক শকওং-শাদাদা অমদি পাজলদা মাম্বদে হায়বা পুন্সি মক্কা খঙই। পুন্সিগী খৌরমশিংদা নুপীনা নিপাগী মথক থোংলবদি প্রকৃতিগী খুশেমবু ঐখোয়না তানিং-তামাং ওহোক্কাব শুম থোক্কাইত্রা? হিরম অসিদি ঐখোয়গী থম্মোয়দা নৈম্বা থমজরগা রোসনগী মথাগী পুন্সি পনজবনা শাফগনি।

হাম্মা পনজখিবগুন্না মেরীনা থবক অমতা শুরমদে। অদুগা রোসনদি মমাং ঠৈদা তল্লহা পুন্সিমক থাদোক্কা কমা নোন্মই। মহাক্কা নোং ঙাঞ্জিঠৈদা হৌগল্লনা মেরীবু পীজ পীথক তৌরবা মতুংদা উমংদা শীঙজয়া হেক হেক চংলি, অদুগা নুংদাংরাইদা য়ুমদা হল্লকপা মতমদসু মহাক্কা চাক থোংদুনা মাগী নুপীবু সেবা তৌদুনা পুন্সি লেল্লমই। নোংমদি মহাক্কা শীঙজয়া হল্লকপদা মেরী মচানিপা অমা পোক্কায়ে। রোসন হরাওজবনা ওমথৈ লৈখিদ্ৰে। থিন্দনমক মহাক্কা অঙাং অদুগী নাওশুম অমা শাবদা অহিঙ অদু তুমহৌদনা নোং ঙানয়ে।

নোংমদি বোসমা উমংদা শীঙ যাল্লিঠৈ মতমদা কা হেমা শু নোন্সগী দণ্ডি ওইনা লায়না অমগী মশক লৌরদুনা মশাগী কয়াং পুষুবু অবাবা পীবা হৌরক্কে। উপালদা য়েংপা উরিবু উপালদুনা তানথোকপা ওমদবগুম মহাক্কী মশাদা পক্কাবা লায়না অদু হুন্দোক্কা ওমদদুনা ময়ুম তাম্মা পুরক্কে। মহাক্কা তপ্পা তপ্পা লাঙুনা ময়ুমদা যৌবকপদদি নুংদাংগী পুং নিপাললোম তাখবে। রোসন বাম্মাখিবনা ইমুংদা চংশিনবা ওমহৌদুনা মাজোন্দা শাংনা হাইথখরে। অবাবা খোঙেমা, “মেরী... মেরী” হায়না মীরবা খোছোক্তা কৌরকই। তৌইগুম্বসুং অবাবনি! মপুবোইবনা মতম চানা য়ুমদা হল্লকবদগী শাওদুনা মথক্তা চবেং চবেং ঙাংদুনা লৈবদগী মীরবা খোঞ্জেল অদু মেরীগী নাকোং যৌরকখিদ্ৰে। মাগী অঙাং অদুনা কপ্পকপদা, করিস খংদ্রিবা অদু “মপা য়েয়োই,” হায়না পন্দুনা চৈরমই অমসুং য়ুমদা হেক যৌরকপদা

মপুবোইববু খুপাক্কা থাগে হাযবগা চোকথদুনা মিকুপ অমত্তং চীক্কা লৈবিউদা “মেবী” হাযবা তপ্ৰবা খোঞ্জেল অমা মেবীগী নাকোংদা থুংস্ত্ৰে। মেবীনা, খোঞ্জেল অদুনা লাকপা মাইকৈদা লাকপদদি মপুবোইবনা ওইবল্লিবা ফিভম অদু উবদা পুংপা পাখৎস্ত্ৰে। মহাক্কা নোসনগী ওইবিবা ফিভমগী মবমদা হংবদা খুম্বকখি, “মেবী, ঐগী মবমদা কুপা হংবগী পাউখুম পীনবা মতম লৈতবে, ঐগী মাংলমচৎকী ইবালগা মতিক চাবা দণ্ডি ত্ৰাইবঙ মপুনা পীবকপগী মথক্কা ইমুংদা নহাক্কা ঙাংখিবা বাইহিং অদুনা তেংবাংখিলদগী ঐগা থম্মায় মচেৎ মচেৎ কাইখবে। ঐহাক ইমা ইপানা হাযবা ইল্লম্বা অমসু নুপীনা ওখা নিপা ওইবমদুদদি ওসি ঐঙোন্দা থোক্কা দশাসি থোক্কাউদবনি। মেবা, ঈশং পসিত্তা পাথকউ, ঐহাক যৌবাংবনা শিগাদোনে”।

মেবীনা তমু দা চ বিদুনা ঈশি থানদা ঈশি, মবিল অমা হাওনা ই লমদে, মনমদি নোসনা নুঁমি অদুদি উমংদগা হংবৎ, পক্কা চাননা ঈশি, মোবামদ অননপদা ঈশি লৈতবদগা মেবীনা হেংবত : ৩০ : ১ : ঈশি । মপুপা ১২২ কল্লবা পায়ানা অদগা মথক্কা ঈশি - দলগা হৈ। এদো তেংবা লমদা হেংবাত হক্কা দা থানই ফাদনা পক্কা হুম্বিচিদ পাংগোং চোউনো। মোবদ এন হগা তলিন্দনা মত্তম গিল্লবনা তুংদা ঈশি পুদো হংবাত, মোবপা মনমদদি অদুদ হগা মিকপ থোক্কালাইদবা খুত্ৰমদা নোসনা ওমখিবচে । অসুন্না মেবীনা তেল্লবা মমা ত্ৰাইবঙদা হুদেংক্কা মদুনা নোসনা শা লবা লম্বাদা চংখাবে

ইমায়ী ঈদকী নিয়ম নিতীগী মরমদা পীবা ভাষনবু পুক্রিং চঙনা তাবনি। থা অমা চুপা অরাম-খৌরাংবা খাঙদুনা রোজাগী বৰ্ত্ত পাংথোক্ৰবা তুংদা অনৌবা থানা অয়ুক নুংখিন্দা চাবা থকপা যাবগী ঈজিৎ তৌরক্ৰবদা তেংবাস্থা মপুদা অপেনবা ফোংদোকচবা ওইনা ঈদকী নমাজ অসি পাংথোকপনি। নুমিৎ অসিদা অথোৎপা পুকচেল চেমবা মনম নুংশিবা থাও শীজিমনবা অমদি নমাজ পাংথোক্ৰবা ঈদগাহ নত্রগা মসজদতা চৎপদা অদুগা অমুক য়ুমদা হল্পকপদা তোঙান তোঙানবা লম্বীদা চৎনবসু প্রেফেট মুহম্মদ (হ) না পাউতাক পীবিরম্মী। পুমা নমাজ পাংথোক্ৰবা চৎপা অমদি য়ুমদা হল্পকপদা মপুগী মিংলেন তুমিন তুমিমা শোমবা ইসলামনা তম্বী। মরুপ-মপাং, খঙন-চামবা উনবা খুদিংগী লেঙবানগা লেঙবানগা কোমদুনা গাইফ মঙ্গল পীনবনা খোইদোক্ৰা মীনুংশি হেনগৎহল্লি; লোয়ননা পুক্রিংদা থরুম তৌনরস্থা, অমোৎপা রাখল কয়া কোকখিদুনা উপালদগী উনা কেনখিবগী মতৌগুম পাপ কোকই হায়না প্রোফেট মুহম্মদ (হ) না তাকপীরম্মী।

ঈদুল ফিটরগী কুন্মে অসিদা য়ুমোমবশিংদা চান-থক্ৰবা অহাও অথুম অমদি এজাং মথেল কয়া লামদুনা মীওইবা মশেল নুংশিনবগী ঢাং হেনগৎহল্লি। নুমিৎ অসিদা অঙাংশিংবুসু অনৌবা ফিজোল হোংহনবীদুনা নুঙাইবা শরুক য়াহমবা প্রোফেটনা পাউতাক পীবিরম্মী। ঈদুল ফিটরগী অতোপ্লা মরু ওইবা পান্দম অমদি নুমিৎ অসিদা লায়র ইনাকখুয়গী থেমবা থম্বা য়াদবা অসিনি। ইনাকখুয়শিংনা লায়রবশিংগী শেৎন চানবা থরচ পীবিবা তঙাই ফদে। নুমিৎ অসিদা লায়র-ইনাকখুয় মামনা হবাও নুঙাইমম্বা তাই। মতাং অসিদা পল্লিবা “ইনাক খুয়শিং” হায়রিবসি অরাংবা থাঙ্কী সম্পতি লৈবা মীশিংখক্তবু নন্তে, শুপ্ততগী ঈদকী নুমিত্তা মীগী লন্দোন তোন্দবা, মশাগী অমদি মহাক্কী ইমুং মনুংগী মীশিংগী থরচতগী লেম্বা মাল অদুনা সরিয়ৎনা তাকপা মালগী ডমথৈ অদু যৌনা লৈবা মীশিংসু ইনাকখুয়গী পনথৈগী মনুং চনবনি লৌনৈ। অসুমা ইনাকখুয়শিংনা মশা-মশাগী অমদি মহাক্কী ইমুং মনুংগী মী খুদিংনা লায়রবগী পনথৈ মনুংদা লৈবা মীশিংদা য়ামদ্রবদা গেছ কিলো ১ গ্রাম ৭০০ নত্রগা মদুগী মমল শেল ওইনা ঈদুল ফিটরকী দান পীবা তঙাই

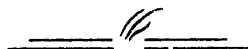
ফদে। দান মখল অসিবু উৎসব অসিদা ফিটরগী দান হায়না থোইদোক্কা শিংখানৈ। কনাগুয়া ইনাকখুয়া মীনা, অরিকপা রাখলনা খুদুম চনখিদুনা, দান অসি পীহৌদ্রবদি মহাক্কা মুসলমানগী খাইদগী শেংলবা রমজান থাদা রোজাগী বৰ্ত্ত তৌখিবদুগী মইহে মপুং ফানা খক ফংলোই হায়না প্রোফেট মুহম্মদ (ছ)না অচেৎপা পাউতাক পীবিরম্মী।

তোল্ল তারবা, যাইফবা, লাইর-ইনাকখুয়া খাইদনা পুন্না হরাও তয়াম্মীবগী তাঙনা ফংলবা ঈদুল ফিটরগী উৎসবনা পৃথিবীদা লৈরিবা মী পুন্মমকপু মচিন-মনাও ওইবগী রাখলদা ঈনোৎ কাহিল্লি। থাপ্পা লৈখিবা উনবা ফংদ্রবা মরী-মতা কয়াদা “ঈদ মুবারক, ঈদ মুবারক” হায়বা রাইগা লোয়ননা যাইফ পাউজেল য়ানৈ। সংসারগী হৌননী মতুং ইয়া ময়ুম পানত্রবী নিঙোলশিংনা ঈদগী নুমিৎ ঈসিদা মপাম সজ্জাইদা লাক্তনা অপোকপা-অপোকপী অমদি মচিন-মৌপাশিংদা ঈমজনা চান-থকুনগী খদোল পীবদা ইসলামগী অখিংবা লৈতে। মমা-মপা, মচিন-মনাও, মরী-মতা, মকপ-মপাং অমদি মীওইবা পুন্মমকপু যাইফ বর পীনবনা ঈদুল ফিটরগী মরু ওইবা শক্তম অমসু ওই। উৎসব অসি রমজান থাগা মরী লৈননা পাংথোকপা ওইবনা মতাং অসিদা রোজাগী বৰ্ত্ত তৌবগী মরমদা খরদং পদা পাই। রমজান থা অমা চুপ্পা নোংঙাবদগী নুমিৎ তাবা ফাওবা করিঙুয়া অমা ফাওবা পদা থকপা তৌদনা রোজাগী বৰ্ত্ত তৌবতা নঙনা অহিঙগী অয়ায়া শক্তজ্ঞা অল্লাহ্ন লংচবা লোয়ননা মপু মঙের্দা খৌনিজদুনা মুসলমানশিংনা অহিঙ মিংশেল খাঙই। সংসার অসিদা হিংলিঙেদা রোজা তৌখিবগী অচৌবা মইহে অনিশুবা সংসাবদা ফংদুনা নুঙাইনা লৈরুগনি হায়বগী আশাদা বৰ্ত্ত অসি তৌবগী অরাবা কাওথোকই, গোহিন্দুম রমজান থাদা অখাঙ কয়গী শক্তি হেনগৎলি। রমজান থা লোইশিনখিদুনা ঈদুল ফিটরগী নুমিৎ যৌরকপদদি অরাম-খৌরাঙবা খাঙখিবগী অরাবা পুমকাও পাওথোকই। পুন্নি নুংশাংনা রমজানগী রোজা অমসুং ঈদ ফংহনবিনবা মুসলমান পুন্নি অল্লাহদা খৌনিজৈ।

ঈদকী নমাজ পাংথোকুনবগীদমক ঈদগাহদা নত্রগা মসজিদতা চৎপদা

অঙাশি বু হনাওনা পুৰিবৰ্গা দলকান লৈ, মবমদি হজবত মুহম্মদ (হ) না ঈদগাহদা মহাক্কী মজা ইবেম্মা ফাতিমাৰ্গী পাক্ৰিবা মচানিপা অনি হসন অমসুং হসেনবু অথোহবা লেঙবান্দা পুদনা হেক হেক চেলম্মা। ঈদকী উৎসব অসিদা অল্লাহগী দুতশি'না বমজানগী বৰ্ত্ত পাংথোকখিবা মুসলমান পুন্নমত্তা যাইফ পাউজেল পীবি হাযনা প্রোফেটনা একপাবম্মা। ঈদকা নুমিত্তা হৌনবী মত্ৰুং ইম্মা তৌবা থবক খদি মক্কী মহৈ অল্লাহনা চাওনা পাবি। নুমিৎ অসিগা অযুক অঙনবদা মিসবাক শাজিমদনা চীন যা শে দেক্ৰুগা ঈকজবা অসিনা অল্লাহনা মাওইবগা পাপ কোকপৌদুনা অনিশুনা স'সালদা স্বৰ্গগী লৈকোন্দা সনাগী মুম্ ৩-দা লৈবা ফ'হনবিগনি হাযনা প্রোফেটনা পাউজাক পাবিবম্মা

ঈদকা কুইম্ম অসিদা চানি'না ঢাবা যাই, থকি বা থকপা গাই অমদি তৌনি' বা তৌবা গাই হাযদনস্ ইসলাম ধৰ্মনা যাদনা ১৭'না, থকপা অমদি নওনা লিচে চেপদি ইসলামনা থিংই। মাওইবা মশেহ উনবগা অমগা অমগা চাইইনা চাঙক চামিন থকিমমদুনা বোজাগা অলাম খৌবাঙনা কোক্ৰক ৭দা হবাও নুঙ'ইবগী যাইফ পাউজেল পানবনা ঈদকী মক ওইবা শক্তম ওইবতনি। শেংলবা বমজান থাগী বোজা অমদি ঈদ ফ'হনবিবিবা অল্লাহনু মত্ৰম পুন্নমত্তা লাংচবগা লোযননা ইসলাম ধৰ্মব শব্দোকপৌবগা হজবত মুহম্মদ (হ) গা মি'লেনবু তত্তনা শোনজবা মুসলমানশিংগা মথৌ তাই। ঈদুল ফিটল উৎসবকা যাইফ পাউজেলনা মাওইবা পুন্নমক্কী থম্মোমদা মচিন মনাও ওইবগী বাখল পো কুনা জগৎ পুয়া শাহি ফ'লসনু।

৭। পরিক্ষা হোল অমগী দশা

SCENE - I

(মফম : পরিক্ষা কেন্দ্র)

(পরিক্ষা হৌবমদাইদা Examinee শিং না টাবোন টাবোন
ঙা ২০)

এই, নঙ কয়াম পাবকপগে?

ইপা পাবক্কে, লাইবিক গোইনা পাকডবসু অফনা Invigilator
থে'নডবা, লাই খুকম্বনা হেগা ফৈ। লাইবিভগী শিনবনা
নম্বন হেগা ফংগনিদা!

অখঙ অখঙনা শিন্নসিকো!

(পরিক্ষা হৌবগী Warning Bell) কা কা কা
কা:

Invigilator জয় ভগৎকা মপু! ঐ Room No 9 দা ভাববকো!
(Invigilator না যান্না থুনা Room No 9 দা চংলকপদা
Examinee শিং লেপখৎলি।)

Invigilator অঙাংশা! নঙগী নঙগী নফমদা ফমউ, অদুগা কবিগুম্ব লাইবিক
নডগা Loose Paper নচিংবা যাওববদি মপাদ' থম্বনো,
হৌজিক Answer Script থেল্লগে।

	(Examinee খবনা, মথোমনা পাইবয়া লাইবিকশিং পবিষ্কা হোলগা মপান্দা থল্লব, অদগা খবনা মবুজা লাইবিক সেপশিনগদবগা হোৎনবি।)
Invigilator	হম, নথোম খবনা মবুজা লাইবিক সেপশিনগদবগা তৌবিবদ কর্ণগানো, যাবোই, যাবোই, মপান্দা থমলু চেলো!
Examinee	ওজাসি নান্না মন্ত্রোবা, লাইবিক যাওদবদি এথোম না পল্লো ইগদৌলিনো?
	(অসুখা Examinee শি না জৌ জৌ ও লদুনা নুঙাইওনা কাগ মপান্দা লাইবিক থমই)
Invigilator	(Anwar said হোৎনব গোত-গা) এটা শা, নথোম যদি মব Anwar said হোৎনব ফ ডল ওতা (He said হোৎনব হোৎনব হোৎনব মন্ত্র খবনা হোৎনবিনো, মন্ত্র ম হোৎনব
Invigilator	Final Paper হোৎনব গোত-গা (He said হোৎনব মুন্নি, অম্বা ফোৎনব গোত-গা Anwar said হোৎনব নথোম Right Subject Paper না বা হোৎনব (Final Paper হোৎনব ক
Invigilator	(Examinee শি দ সামা থন (He said হোৎনব গোত-গা) অম্বা শা, নথোম যদি মব (He said হোৎনব হোৎনব
Examinee	ফোৎনব জো ! অদব ইম্বা! Question সিদি লখাবদা!
Invigilator	(Examinee অম্বা মনাক্রা শিল্লগা) হম, ইবুজা নডনা (Question শেত্তেলনা করিগানো? Question শেত্তেলনা যাবোই
Examinee	ওজাব Question মপান্দা থাদোকত্রগা পবিষ্কা হোৎনবান

চেনবশিংদগী Question Answer অথুবা মতমদা ফংনবা
তৌবনি, ইশাদা লাইবিক যাওজবদগী ওজানা মপান্দা থমহননীথি,
ওজাসি, ফাঙকো!

Invigilator (অনিগুনা Examiner অমদা) হয, ইবুংঙো নঙনা নফম
থাদোকুনা মীগী মনাত্ৰা চংলক্ৰিবসিবু কবিগীনো? নফমদা
ফমু চংলু।

2nd Examiner কনিগুনা অমদা ইমামবদগী শিনগে, তৌবনি, খিত ফাওনা
লেঙবা যাদেকা, ওজাসে!

3rd Examiner (লেপখঙুনা যোঙেন হৌনা)
কনিগুনা অমদা ওজা! এটোম কদায়নু কৌবগে, হাপনসি
কৰি হযনা খুমগদগে?

Invigilator হাবম্মা, মসি পনিষ্কানি, ক্লাস নাত্ৰ

1st Examiner অদুক লাউবদনু কৈদৌনা ই লুনিবনো? ওজাস অফনা নাত্ৰ।
জাপনগা হীয়েইসিমা অমসুং নাগাশাৰ্ছী দা থাদখিনা
বোম অদনু এটোম কৌই হাফনা খুমগদননি

Invigilator (শাউন) অমগা অমগা গাক্ৰুশ্চী Extra Marks শিচ্চিম্না
কৌই, পনিষ্কাদা নঙবা পান্ধ শিচ্চিম্না মদি পনিষ্কাদগা এড্ৰাক্ৰিন।
এমনি অহানবা অমসুং অবোইনা Woman নি চেনশিগ্গুনো!

3rd Examiner ওজংগু Extra Paper পনিং।

Invigilator উম, মিনিট অমদা জাইবা তানে, এ পুনকবা এ হাপখিৎ
(Invigilator না থোংগী মপান্দা সিত থোবকুনা Grade
IV personnel অমবু কৌই।) হো! শাদা, তাদা,
Additional Sheet পুৰিবকউ।

2nd Examiner ওজাবু, মতম মাংহগাবগনু, পৰিষ্কানা মিনিট অমগা মন
গাম্মা গাম্মই।

Invigilator : ইবুংঙো, পরিক্ষা হৌখিবা মিনিটি ২০ লোমতমক ডাইরি, তেল্লাবা মতমসিদা চে তাল্লকপা অসিদি য়ান্না ওক্লা থোকই।
 অদুবু - - - -চে য়ৌরক্কে, সে - - ইরো, ইরো
 - - এ! নঙদি Answer Khata দা লমায় নাকল
 অমমমতদা ময়েক পৌনা ইরিবসি কবিগীনো? চে মবুক
 মনম অনিমক্তা ইগদননি।

1st Examinee : ওজাবু, মপাল অমুক্তা থোকচরুগে?

Invigilator : ইবুংঙো, পরিক্ষাগী 1st Hour দা মপাল থোকপা য়াদে,
 ডাইহাক লৈরগা থোকপা য়াগনি।

1st Examinee : ওজাবু, Natural Call গী পাউখুম পীনা তাবনি, ঐ থোকচনে।

Invigilator : ও: নঙগী Roll No Name, Time of Leaving
 নচিংবা সিদা ইশিল্লমউ।

1st Examinee : ঐগী Roll ওজানা ইশিনিবিশ, ঐ পল্লনা য়াদ্রে!

3rd Examinee : (থোজেন কন্না) Please give me an extra paper,
 Sir!

Invigilator : ইবুংঙো, লেপ্পদা লেপখংলু, ঐনা ননাক্তা চংলফুনা নঙগী
 অপাশ্বদু ভুমিমা হংদনা খুংহনগনি। সে, সিদা লৈরে
 Additional Sheet' এ: নঙদি ময়েক খুবীমুক চাওনা,
 লম্মা ইদুনা পরেং ৫/৬ না লমাই থল্লনা সিদি!

3rd Examinee : ওজা, পরিক্ষাগী Form Fill Up তৌবদা শেল য়ান্না
 চংখি। তাল্লকপা চে পীবিবদা ওজানা লিকশিনিবিরোইদননি।
 চে অনি পীনিয় - অমনা ঐনা ইরিঙৈদা অতোপ্পা অমনা
 পরিক্ষা থোঙবান চেনবশিংদা ইহল্লগা অমুক ঐগী Khata
 দা Stitch তৌজগে, মনুংদা ওজানা Note তৌহল্লবনিনা
 মপান্দগী মতেং খজিক্তং লৌজগে।

Invigilator : দরকার লৈরবদি Addl. Sheet অমঙ্গী হেমা লৌবা
য়াই। তৌইগুয়সুং মপান্দা থাদোকপদি য়ারোই। (অতোপ্পা
Invigilator অমা চলকপা)

Invigilator : এ! ওজা মুনান! Room 19 দা তাবা ওজানা ইশাগী
কা থাদোকপীরম্গা সিদা লাকপীরিবু- - - - ?

ওজা মুনান : ওজা চওবা! সিদা ফম্বিসি ঐগী অঙাংনি, অদুগা সোমথংবা
ফাল পরেংদা ফম্বিশিংসি ঐখোয়গী ফুলগী ছাত্রিংনি।
মখোয়শিংসি পরিক্ষা ওল্লাবা ওজানা খর য়েংশিনবিয়ু। ঐখোয়গী
ফুলদি পরিক্ষাদা হাকুমসু, হাকুম অমসু Nil চংখি, কুমশিসু
Nil চলবদি ফুল De-recognise তৌরকদবা হাযবগী
অকিবা লৈরবনি। ওজা, ঐ চলচরগে!

Invigilator : ওজা মুনান, পাস তৌগদবা অঙাংদি শোয়দনা পরিক্ষা ওল্লকনি,
খোইনা নুংশা থাবিকগনু, লেঙথোকপীরসি!
(পৰিক্ষা হোলগী মপান্দা য়াল্লা নীন খোঙলি, হোলগী য়ুমথঙা
য়াল্লা তৌইনা, পরিক্ষা খোঙবান চেনবশিংনা নুং থাবকি,
থোঙ, থোঙনাওশিংদা Note কয়া ছঞ্জিল্লকি, লাওরকি

মেমচা সে, সে! - শবত সে ! Question No 6
কী Answer নি সে! নঙনা শিল্পগা অমুক তোমচৌদা পাংখো!
কা মনুংদা ছজিল্লকপা Note পুয়লমক Invigilator না
শেগাইরগা মপান্দা লংখোকখি। মবুক ফত্তবা ওজাসে চিংখেক্সগা
নেংকদবনি, মা খক্কী মখৌদৌনা তৌই হায়না খোঙবান
চেনবশিংনা ঙাংনৈ। থোঙ মপান্দা খজিক্তং থোরক্সগা
Invigilator না পরিক্ষা ঙাক্সিবা মপানগী Home Guard
personel শিংদা - - - - -)

Invigilator : নভে! Home Guard ইনাওশা! নখোয়না মপান্দগী Disturb

তৌবক্রিবশিংসি কৈদৌনা তাছোক্তবগে? পবিষ্কা হোলগী মপাল
অকোযবদা খাবা ১৪৪ চলাইবগী কবি অর্থ থোক্রিবগে?

Home Guard Personal (লৈপাক্তা চৈনা অনিবক অহমলক দম- দম
ফবগা) মমা-মপানা বারক্তবা অঙাংশিংসে! চংলু, চংলু,
চংখবো! থোঙবান চেনবা নথোযনা ঐথোযদা পানা অমা
ফাওবা পীজবসু নত্তে! নচা-ননাওতমক পরিস্কা ওমহননিংই,
Up to date সু খঙদে! ঐথোযদি কোইলাসতা পুন্দুনা থবা
মনঙুসে।

Invigilator অঙাংশা, পবিষ্কা ঙাকপদা ঐথোযগী তেঙবাং পানিনবগৌদমক
Board কী Personnel শিং লাঙ্কুনা লৈ। নথোযনা নঙবা
পাইম্ব শীজিন্নবদি নথোযগী নবক্তগী কনাগুম্বু কনিষ্কা
হোলদগী তাছোকপা থোক্রিবদি নথোযনা নুঙাইবোই। নশ'
নশানা খঙবদ তুমিন হুমিলা ইমু।

Examinees ওজা, ঐথোযগী কাদগী কেন্দিদেট অমতংবু Board না
পবিষ্কাদগী গ্রাছোক্তবদি ঐথোয লোযনমক মপাল থোক্রিব,
Board personnel শিং না পবিষ্কা ফমঙগনি। অদগা ওজা,
মপান্দা লৈবিস, Board লাকপা মতমদা, লাক্রে হাংপিনকট
(Examinee শিংনা, ওজা মপান্দা লৈবনা মগনি, হাযনা
জৌ জৌ ঙাংনে)

Invigilator ও! নথোযদা পাউতাক পাবিসিদি যোংদা পীবগা পান্ধকনি।
(তপ্পা শোল্লি)।
(IV Grade personnel অমা লাঙ্কুনা Notice অমা
Invigilator দা পীশিল্লি)

Invigilator Dear Examinees, here is a notice, listen to me

N O T I C E

Dated, the 16th March

It is hereby circulated that Ngarembam Mangoljao Singh, bearing Roll No. 0794, Pukhrimayum Abdul Manam, Roll No. 0092 and Nandeibam Natekpi Devi Roll No. 0583 have been expelled as they are found to have used unfair means and they have also been debarred from appearing the remaining subjects of the examination.

Further, the examinees are strictly warned not to use unfair means in the exam.

A.O.C.

Habi Jabi Centre

- Examinees : পৰিক্ষা হোলদা ওজানা Notice পাদুনা ঐখোয়বু মতম মাংহনবিবগীদমক Extra time পীবিগদবনি। অদুগা পৰিক্ষাদগী Candidate শিংবু তাক্ৰিক্ৰিবা ওজা অদু খুই থুদেবদবনি। লৈখিত্ৰবা ওজা মধুচন্দ্রনা Question- Answer Xerox মীকুপ অমদা লৌথোকলগা Candidate শিংদা য়েছোফুনা মীয়াম অমা পৰিক্ষা পাস তৌদুনা Service ফাওবা ফংনখরে। মদুগী মইহনা ওজা মধুচন্দ্র স্বৰ্গদা লৈরমগনি। (অসুয়া হায়দুনা Examinee শিংনা জৌ জৌ ঙাংই, Examinee অমনা লাংবনা ইবা য়াদ্ৰেসু হায়খি)
- Invigilator : অঙাংশা! নখোয় অমুস্তা তুমিহা ইযু। পৰিক্ষা মান্দরে। পৰিক্ষাগী A.O.C. না নখোয়বু নুংশিদুনা পৰিক্ষাদগী মখা তানা অমুক

তাহোক্তনবা Warning অমতং পীবনি।

1st Examinee : (খর তপ্পা অতোপ্পা Examinee অমদা)

ভাই! Germination গী Process তাকউ হায়বা Question
অসি নঙ করম্মা খুয়গে?

3rd Examinee : অদুক লাইবদুবু! পাস্বীগী মনাদা Germ পক্ষুনা মহুং-
মহুং তৌবা লায়না অদু Malathion চামচ অমগা দীশিং
লিটর অমগা যানশিয়রগা পেশকারী অমগী মতেংনা
Germination তৌরবদি লায়না অসিদগী ঙাকথোকপা
ঙমগনি হায়না খুমগদবনি। রাফম অসি লৌড-শিংউবগী মরমদা
খঙ-হৈরবা মীঙই কয়ানা লৈপুং ফগদা ইত্তুং তত্তনা ঙাংনরিবনি।
লৈপুং ফগদা পবিক্ষা ঙম্মবগী অটৌবা মচক অমনি।

Examiner :

অঙাংশ্য! কার্লো, লখোয়না মরম মরম তৌরবদুবু? অদা
দনা লাইবদুবু? অদা ফগদা? অদা
পবিক্ষা প্রজলগী মরমজ্ঞা? অদা পবিক্ষাগী? অদা পবিক্ষা
শিংদা, অদা অসি? অদা, বো? অদা? অদা মনাদা? অদা
অসি? অদা? অদা?

2nd Examinee :

অদা, অদা? অদা? অদা? অদা? অদা? অদা? অদা? অদা?
অদা? অদা? অদা? অদা? অদা? অদা? অদা? অদা?
অদা? অদা? অদা? অদা? অদা? অদা? অদা? অদা?

Examiner :

হৌজিম, অদা অদা? অদা? অদা? অদা? অদা? অদা? অদা? অদা?
অদা? অদা? অদা? অদা? অদা? অদা? অদা? অদা?

3rd Examinee :

অদা অদা? অদা? অদা? অদা? অদা? অদা? অদা? অদা?
অদা? অদা? অদা? অদা? অদা? অদা? অদা? অদা?
অদা? অদা? অদা? অদা? অদা? অদা? অদা? অদা?
অদা? অদা? অদা? অদা? অদা? অদা? অদা? অদা?

ঐখোয়গী কা অসিখক্তদা ওজানা ক্রক ক্রক য়েংশিল্লি।
(Examinee শিংনা, ওজা মীচং মীখাই নাইবিগনু, পরীক্ষা
কোমথোকহনবিয়ু ; ঐখোয়বু নিংতন্না ইনবা থাদোকপীয়ু;
পরীক্ষা অসি drop তৌরগা থোকপা অমা তৌবা পাম্বেবো,
সৈতা! অসিনচিংবা হায়নদুনা ময়ামদুনা জৌ জৌ ডাংদুনা
নীল্লি)।

Invigilator : তুমিরা অমুক্তা ইয়ু, অঙাংশা! করিগীনো ডাগী কৈখেলদৌনা
তৌরিসিবো! পরীক্ষা হোলদা নখোয়গা চান্দা পাওদানদুনা
তর্ক তৌগদবা নন্তে। নশা নশানা খঙবদু পরপ পরপ ইয়ু।
মতম মাংহনগনু। (Warning Bell খিংলে) - কাং-
-- কাং--কাং-- কাং-- !

Invigilator : অবোইবশিং Answer Khata পীরকপা য়াজে। (2nd
Examinee গী Answer Khata উকবদা - হুয়া!
করিনে, উবুংঙো নঙগী Roll No. ইবদা Overwriting
তৌরিসিবো! সিদি পামা থোংকসেই, অসমহনগা হুংঙো
শোনা ইয়ু, ঐ Answer চোখে, চাপকি।

Invigilator : হুজাবু, পরীক্ষা জুয়েলইদল ঐখোকসো, ঐখা! Roll No.
চোংকসেইদল চৌকি।

Invigilator : পীরকপা কোয়ারগী Answer Khata খিংলে, - হুয়া!
পরীক্ষাগা ততম কোয়ারকিনে, চে পারকো, চে পারকো!
ও! নমোদা Answer Khata পুতলা উইহকল লোখে,
অপাজ থোকখিগল, ঐ চে তম জুলা চিহনগা চোখাংগা,
ওজান চে থোংকসেইদা সৈতবদা -

Invigilator : ওজান চে থোংকসেইদা সৈতবদা -

- Invigilator : চে খোমজিনবদা নখোয়না অহান-অকোন শীনগদবা নন্তে, পীরক্কা সে! পীরক্কা সে! হয়, ঠাইখো! নন্তা Answer Khata ফুরিং মনুংদা নপুস্তা য়েশশিল্লগা মপান খোকে তৌরল্লিবা করিগীনো? পীরকউ, চে ব্রাংপা য়াদে!
- 3rd Examinee : ওজাসি মিং খোইবো, ওজানা ঐখোয়বু Note তৌহনবিদদুনা অহাবা পীবিবগীদমক ওজাবুসু খর ব্রাহনগে তৌজবনি, সে ওজা!
- Invigilator : হে তেংবায়া মপু! (চে খোমজিনবা লোয়রদুনা পরিক্ষাগী S.I. দা Answer Script শিন্নরগা) - ওজা S.I. ঐগী Answer Khata শিংদু Count তৌবিরত্রা?
- S I : অহোয়, ওজাবু, তৌজরে, মশীং শুনা ফংজবে।
- Invigilator : অদুদি, ওজা, ঐ অমুক যৌজরগে
- S.I : ফগনি ওজা।

Scene - II

(মফম : ওজা চাওবগী যুম)

- ওজা চাওবা : (খব ব্রাবগী খোজেন্দা) হয় মমা, মমা লৈবরা?
- চাওবগী নুগী : হো, সোমদা লৈয়ে।
- ওজা চাওবা : চা অমতং খর থুনা শেম্‌কউ।
- চাওবগী নুগী : মখোয়' পাবুং! পৰিক্ষা ঙাকপা চংলুরগা অসুক বানা উরিবসিবু কবি তৌবিরবগে? আ, চা হায়বিখিবদু সোমদা লৈজরে!
- ওজা চাওবা : হয় মমা, পরিক্ষা ঙাকপা চংলুবা নন্তে, লান্দা চংলুরিবনিনে ঐসে! এ' চা শেম্‌কউ হায়খিবগা মিকুপ অমগী মনুংদা পুথোরক্লিসিবু করম্মা লোম্মক্লিবনো? চাতা নন্তনা, এ: ব্জিয়া, বুনিয়া, নিমকী মযাম অমসু পুথোবক্লিবা!

চওবগী নৃপী : হো, মখোয়' পাবুং! পরিক্ষা ঝারিষী ইচানুগীপী পরিক্ষা চেনবীবা মীশিংবু সেবা খরদং তৌননবা ঐনা চ-পানী ঝোরাং তৌজবনি, অদুবু পরিক্ষা চেনবীবা কনা অমতা ঐখোয়গীদা লাক্তে, অদুগদি পরিক্ষা লোয়রগা ইচানুপী খক্তা বুমদা তরক তরক লাকই। মখোয় পাবুংনা পরিক্ষা চেনবীনবা কনা অমতবু হায়খিদবা মায়ে। ঐখোয়' ইতৈখোয়গী সুশিলাগীদমক পরিক্ষা চেনবীবা পাখঙ মারিকপা ময়াম অমা লাক্কুনা, সুশিলা শোয়দনা পরিক্ষা ওপ্রকনি হায়না নুঙাইবা ফোংদেক্সই। অদুগা ব্রাক্ষ অমনামখোয়' পাবুংনা পরিক্ষাবুলানক্স শীংঝারিবসিনা করিগীনো?

ওজা চাওবা : (চা থকু থকু) - উম! লানফম অমদি উচিন-নাচিমা মায় পাক্করুবা ঐহাক অসে অনিঙবা লান অমা অমুক শোক বা তারিবা! তেংবাছা মপু নত্তনা পরিক্ষা হোলদসু, সমাজদসু অমদি ঐগী ইমুংদসু ঐগী য়েকুবা ঙাঙা ঙাইরবকো! চা খিতং থকপদগী হকচাং চোকথরস্বসু খরদি করে; হয় মবা, ঐ ব্রা খর হায়গে, মুয়া তাউ - পরিক্ষা ঝারিবশিংনা নত্তবা পাইয়ে শিজিন্নবা থিংদুনা অচুয়া মওংদা পরিক্ষা পাংখোকুবা হোৎনবদা লাহ্ৎনবগুম খেংরিবা ঐনা ইচাগী পরিক্ষাগী খোঙবান চেনবীনবা মী নেকুখিদরা?

চাওবগী নৃপী : (খর পাখৎনা) - নন্তে, মখোয়' পাবুংনা মক্ষম পুন্নমক্তা য়েকুবা ঙাঙা - হায়বিবিস্বদুবু করস্বা অরানবা থবক তৌবিখিবা লৈবগে?

ওজা চাওবা : ঐনা ঙাংবা লোইড্রিঙৈদা মমা নত্তনা মরক থত্তুনা হেঙা হংজিল্লকই। ঐনা হায়রিবসি হামা তাখো - পরিক্ষা ঝারিবা Candidate শিংগী মশা মশাগী গুন খংননবীদমক পরিক্ষা হোলদা নত্তবা পাইয়ে শিজিন্নবা থিংনবা হোৎনবদা Candidate

শিংনা ঐবু নুংশিদবা মওং উনখি। পরিক্ষা খোঙবান চেনবশিংনসু ঐগী তাখীরা কয়া ঙাংনবা ঐনা তাখি। করি অমুক হায়গনি - পরিক্ষা লোয়রবা কাওবদা ঐনা য়ুমদা হন্নকপা লখীদা মীয়াম অমনা - “মসিগী ওজাসি, পরিক্ষা Centre অসিদা হাইদগী ফন্তবা মীনি, মসি মকোক য়ৈখাইগদবনি”, হায়না শোয়হৌবসু ঐনা তাখি। সমাজগী অমোংপা শেংদোক বা ডমজবা খরদং হোৎনজবদা য়েকুবা কয়া খোত্রকই। অদুম ওইনমক থহাল পাহা ঐনা তিঙ্খং কিবা চুমদে খল্লি। অদুগা সমাজগী অমোংপা কয়াবু মতম পুন্নমক্তা লোৎশিন্দুনা থহনসু থোইদোকপা কামবা ফংলোই।

- চাওবগী নুশী : মখোয়' পাবুং, লৈবাক অসিদা পরিক্ষা কেন্দ্র খুদিংমক্তা নত্তবা পাইয়ে শিজিন্দুনা পরিক্ষা থাবগী চৎনবী লৈবরা?
- ওজা চাওবা : মফম পুন্নমক্তা পরিক্ষাদা নত্তবা পাইয়ে শিজিন্নৈ হায়বদি ডমদে, অদুম ওইনমক পরিক্ষা কেন্দ্র কয়ামুক্তা পরিক্ষা থারিবা Candidate মশীংদগী পরিক্ষা খোঙবান চেনবা মশীংনা য়ান্না হেনবা উই। অদুগা Candidate শিংনা discipline ঙাক্তবা - পুন্নমক অসি লাকশিন্নবা হোৎনবদা অচুয়া পাহা Invigilator দদি থোইদোক্কা অরাবগী মশক্লি। অদুগা মমা, মখা তানা ঐনা হায়নিংই - ছাত্রশিংনা মতম চানা লাইরিক পাদুনা লৌশিং নিংখিনা লৈরবদা পরিক্ষাদা মখোয়না মায় পাক্রোইদগী মরম থোইদোকপা লৈতে, কনাগুয়া ছাত্রনা মীগী মতেং লৌদুনা পরিক্ষা ঙুন্নকপবু মশাগী গুন ওইগদরা? ছাত্রনা তুংগী য়ুদীয়েমী হায়নরবসু ছরন্দুনা পরিক্ষা ঙুন্নকপা ছাত্রদি অফবা য়ুদীয়েন ওইরকপা ওইথোঙে। ইচাশিংবু মী ওইননবা শেখদা মমা ওইবা নঙগীসু চাওরবা খৌদাং লৈ। অফবা ছাত্র অমা ওইনবা শেখদা অহানবদা ইমুং-মনুংগী মীশিং

ওইবসু অনিশ্চয়তাই ওজাৰী দায়তানি। পৰিক্ষা ধাৰিবশিংনা
নতুবা পাইছ শিজিৰবা তেংবাংলিবা ওজা অদুগী শুনদি
খোইদোক্কা হাংলবনি। ত্ৰকশী তৰিৰিবা ওজাৰী খুনহিলা লৈবা
মীশিংনা ছয়ানবদি সমাজৰা ছয়ানববা মী কনা লৈগদগে? সমাজ
অদু লৈখা ভাবা ভবনি। Quality Education পুৰস্কৰগীদমক
মীয়ামগী সহযোগ য়ান্না দরকার লৈ। অদুগা পৰিক্ষা ধাৰিবা
Candidate শিংগী, মখোয় মখোয়গী অশেংবা শুন খঙদোক্কা
বগীদমকী পৰিক্ষা হোলগী মনং অমসং মশান্দগী নতুবা
পাইছ শিজিৰবা যাদনবা মওংগী Question Set তৌবসু
দরকার লৈ। মদুদতা পৰিক্ষা হোলগী দৃশ্য ফজগনি অমসং
মৈমখংদা অফবা হাত্ৰ পুথোকপা লাইনা উমগনি।

চাওবগী নুগী : মখোয়' পাবুংনা অচুহা ঙাঙা হায়বসু মতমগদি খর চুনদে
খল্লি, অদম ওইনমক অচুহদি মতম পুন্নমকীনি অমদি মফম
পুন্নমকীনি হায়বনিনা ঐহাকপুদি যাজগে।

Persons in the Playlet:

1 Oja Chaoba	-	The Invigilaor
2. Wife of Oja Chaoba		
3. Oja Munan	-	Another Invigilator
4. Some Examinees		
5. One Home Guard Personnel		
6. One IV Grade Personnel		
7. One S.I. of Examination		

৮। লাল্লিবদি ঐহাক্কি

(ক)

হো! লৈবাক্কী অঙ্কশিনিং!
 মীয়ামগী য়াইফনবনা তুংওইনা,
 অদুবু, ঐথোয়'রক্তগী মহোয়বু
 শোয়বা নাইবা তাইবংনি,
 মেনখৎপদি য়ারোইদ্রা
 মপুং ফাদে মীওইবা,
 ও: লাল্লিবদি ঐনিনে,

নশাগী ওইজবনা মাংওইনা,
 করিবু কায়রি'গে নহোয়বু!!
 শেমখিবনি ঐথোয়না অঙ্কশা !!
 কাওরুরমাল্পে ঐহাকসে,
 রাংলবদা অঙ্কশনা?
 খঙ্কদ্রমাল্পে ঐহাক্কি ;
 লাল্লিবদি ঐহাক্কি!!

(খ)

হো ডাক্কর ! লায়ংবিবা ডাক্করও !
 ফুরিৎখাও চোনদ্রি'থৈ লায়ংবিদবা নিংখিনা,
 নুংশিহৈবা খঙ্কদ্রবরনে নহোয়বু ?
 তোল্প' তারা কনানা, লায়র-চুদৎন' খিবিক্কা,
 লায়ংহয়া তৌদনা, কুন্না তারে অমং য়াইথোং !!
 অদুবু খল্লবদি মুমা, রাংলমাল্পে ঐহাকসে !

ডাক্তর মাগী তেংবাঙবু লৌরুদনবা ঐহাক্কি,
চেকশিলহৌবদি যাদরা, নাদনবা মাংজৌনা ?
ওঃ লাল্লিবদি ঐনিনে,
লাল্লিবদি ঐহাক্কি !!

(গ)

হো ওজা ! ঐবু তব্বানিবা ওজাও !
তলবতা মঙাইবা ওজাও!
নিংখিনদি তব্বাদা, ফজনদি তাকপীদ,
ঐবু চৈনাক, পীবগতা পেঞ্জনা,
নহাঙদি ওম্ফমশঙদা কাবঙতা শোঞ্জনে !
অদুবু, ঐগা থম্মোতা' নু সিদা লৈজমাংজে
তর্নশবা নাখল হায়নবদ স্থাইনা!
লমদাকপনা মিকুপ হামা, লম্বা চৈপনা চুবুদা হুম্ফ
ওম্ফননা ডিগা অমা, হোৎনননা ডিগা হুম্ফ
ওহনবদা মঙ' অসি মত্হ যানগর্ন ওহিন দা,
খঙলমদমাগে ঐহাকসে !
ওঃ লাল্লিবদি ঐনিনে,
লাল্লিবদি ঐহাক্কি !!

(ঘ)

ঐবু পোকপী অপোকপৌ, ওঃ ঐবু পোকপা অপোকপা!
মীমামনবা নচাব, হোৎনবিদবা নহোষণা,
ইমুংগী থবকী পাখোল, শিবগতা নুঙাইজবা ;

মহৈ তম্বদা চংবা, পীবিদবা পোৎচং শুনা,
 কবল্লা হৈগনি ইহৈসে? অদুবু,
 পুক্রিংগী থুপ্ৰবা কাচিন্দা খল্লবদি চনিং তানা,
 মহৈরোই ওইরিবা ঐহাক্লা, কৈদৌনা ঙ্গ্রোইদগে
 ভাব তাহনবা, শোয়ববদা কবিগুহা,
 ইমা-ইপা ওইননা. চৈকবনদি মহোয়বু,
 পাপ লংশিনবা নঙনা, কামবা ফংলোই ঐহাক্লা!
 ওঃ লাল্লিবদি ঐনিনে,
 লাল্লিবদি ঐহাক্লি!!

(ঙ)

কুমজা কয়া হৌখনে, নুংশিজবকপা লেংমাগবী মাবু!
 অদুগদি মহাক্লা, ঐগী বাইহে গ্রাবমদ,
 শুভ্তোজ্জনা চংখিবা, লৈত্রা বাখল পছুংগী
 থম্মোয়'নুংদা মাগী? কনাঙহা অমব
 নুংশিববদি ঐনা, নুংশিবক্কনি মানসু ঐনু,
 হাগননদু লাল্লিববা লেংমাগবী মাগী মফমদা?
 নভে, ঐগী বাখল ওম্নে - তাইনঙ শিজ্জাদি
 পাংখোঙ, নিশা কয়াবু শিজ্জিম,
 হাইরং - তুবং চত্তনা, ফরংজাই ওইবা ঐবু,
 কবল্লা নুংশিবিগনি মানা ,
 কবল্লা পাস্বীগনি ঐবু?
 ওঃ লাল্লিবদি ঐনিনে,
 লাল্লিবদি ঐহাক্লি!!

(চ)

হো ইমামবা, লেংমামবা নহাকপু!
 থম্মোয়'নুংদা থাগোমজবা শাংলক্রেদা মতমসে,
 'পীগী'পোক্তা পোকখিবনা, হায়দোকপদি উমজদে,
 থম্মোয়নুংদা ওমদুনা, চক্রক্রিবা মৈরিসে,
 খঙবিদ্রেদো নহাক্তি! থেংল' অহিঙ তাংলৌদ,
 যাওন তোইনা লৌ, মিৎলু নাপোম' নিদগী,
 চেঙ্করকপা ঙ্গফুৎনা, মোলাং পুমচোৎ চোৎ,
 উবিদ্রেদো নহাক্রা, খঙবিদ্রেদো ঐগী রাবা!
 নহাক্কী লম্বীদা, রাইহে 'মতা হায়বিরক্কদ্রা,
 ডাইজরুবা ঐহাকসে, অরেম্বদা লৈলৌই,
 হমা'মুক্তা য়েংলমদে : নঙে রাখল পেনবা ঐহাক্রি,
 কুমজা কয়া চুপ্নু অরাংবা বিদ্যা তানঙমদ্রিবি,
 পাংজ্রদ্রবি ঐবু, করম্মা নুংশিবিগনি মানা,
 করম্মা পাস্বীগনি ঐবু!
 ওঃ লাল্লিবদি ঐনিনে,
 লাল্লিবদি ঐহাক্রি!:

(ছ)

হো! ইনাকখুয়া ইবুংডো!
 নুংশিদেদকো নহাকসে!
 মুন্দুনা লনখুম নহাক্কী, লৌনিংইদো ঐহাক্রা ;
 লাইর'-ইনাকখুয়া খেম্বদি থমদবা,
 লৈতেম মাম্বহনবা সমাজদো, যাইফ সমাজ কোইদো,

হায়নবদাইনে কমুনিজমনা ! নভে, ঐগী বাখল অথেনবা
 চুষা য়ারোই কৈদৌনুংদা! শুনিংদবা ঐহাক্কা,
 লেমজা চাবা পাম, কল্লুকুবা ইনাকখুনববু,
 কাম্মরোইদবা বাখলনি, লায়র-ইনাকখুয়া মিং'নিসিবু
 মুথৎপা, পোকত্রি তাইংপানসিদা!
 ও: লাল্লিবদি ঐনিনে,
 লাল্লিবদি ঐহাক্কা !!

(জ)

হো! লমলানবশা! লাকপীদনা নহোয়না,
 ঐগী চাক্কুজ্জগী! চাথোকখবদা থাইদনা,
 থলহৌবোইদৌনে উপকসে!
 মৌবমদমদা লেনগা. ণ্ডাইজনা নহোয়বু,
 থিজবেদো ঐহাক্কা, !
 নভে, ঐগী নাখল পানমদি, ঐগী মীয়ে স্বর্মিল.
 লি'বা সাদে মাত্. ইহাক্কা লেনগা!
 চামিলবা হ'ল'না, পূর্মিলনা মা'ল'না,
 কাওকবেদা ঐহাক্কা
 ইন'দগা থো'লুনা মাগাদদি লেনোইজা!
 পুল্লি চুষা ঐহাক্কাসে? হৈবো 'ন'গা জীবন্তম
 লেনগা চা পূর্মিসি? পুথী পুদগা মীল'বু,
 ইচিন ইনাওখম থল্লাবা মতাপুদম কৌগনি ঐহাক্কাসে!
 লানবা লৈতে কনাসু,
 ও: লাল্লিবদি ঐনিনে,
 লাল্লিবদি ঐহাক্কা!!

विविध जीवन

B. Hindi Section

१. दुनिया का प्रथम आदमी

हम पूर्वकल्प को जानना चाहते हैं और दुनियाके सबसे प्रथम मानवके बारे में भी। बहुतसे धार्मिक ग्रंथोंमें हैं कि दुनियाका प्रथम मानव हजरत आदम (अ) थे और उनके नामसे मानवीय जाति को आदमी कहते हैं। परमेश्वरने अपने दस्त कुदरतसे आदम (अ) को मिट्टीसे बनाया और पहले उनको स्वर्गमें रखा। हजरत आदम (अ) की तबीयतमें आया कि कोई उनका साथी हो, जिन्दगीका साथी। परमेश्वरने आदम (अ) की माँग कबूल फरमाई और अपनी कुदरतसे आदम (अ) के पहलूरो हजरत हव्वा (इव) को पैदा कर दिया। फिर उन दोनोंको हुक्म हुआ कि तुम दोनों इस स्वर्गमें रहो, जो चाहो खाओ, मगर इस पेड़के नजदीक मत जाना। इशारा गंदुमके पौधेकी तरफ था। हजरत आदम (अ) और हव्वा (अ) स्वर्गमें खुशीसे रहते थे, मगर शैतानके बहकानेसे उन दोनोंने

उसी गदुम खा लिए। उसी मना किए हुए गदुम खा लेनेका परिणाम हुआ कि उन दोनोंका स्वर्गीय लिबास बदन परसे गिर पड़ा, मजबूर होकर अजीरके पतोंसे जलदी-जलदी बदन ढाका। फिर परवरदिगार का हुक्म हुआ - "तुम दोनों स्वर्गसे निकलो और पृथ्वीपर उतरो।" कथन है कि हजरत आदम (अ) सरान्दीपमे और हजरत हव्वा (अ) जिद्दामें उतारे गए।

इस पृथ्वीपर हजरत आदम (अ) ने चालीस दिन तक न खाना खाया, न पानी पीया, हजरत हव्वा (अ) की जुदाई से भी तड़पते रहे और तीन सौ वर्ष तक रोते रहे। वे परवरदिगारको नाफरमान करनेका कसूर माफ करनेके लिए रोते रोते प्रार्थना कर रहे थे। हजरत हव्वा (अ) भी हजरत आदम (अ) के लिए परेशान थी, घुमती फिरती वह अरबिरतानका अरफात मैदान पहुँच गई थी। अब जगतपतिने उन दोनोंका कसूर माफ किया और अरबीका बारहवाँ महीने - जिलहज्ज की नौवीं तारीख को मैदाने अरफातमे उन दोनों का मिलन हुआ। इस दिन यानी जिलहज्जकी नौवीं तारीख ऐसा ही महत्त्व समझे जाते हैं कि हर साल ससारके मुसलमान तीर्थ यात्री इसी तारीखको मैदाने अरफातमें इकट्ठे किए जाते हैं। यहाँ तीर्थ यात्री खुदाकी इवादत करते हैं और पापक्षय करनेकी प्रार्थना करते हैं। हजरत आदम (अ) और हव्वा (अ) का कसूर माफ करनेका स्थान होनेके नाते सभी मुसलमान मैदाने अरफातको पापक्षय करनेकी जगह मानते हैं।

अब हजरत आदम (अ) और हव्वा (अ) मिलकर इस पृथ्वीमें रहने लगे और वे कमाकर जमीनकी पैदाइश खाते खाते जीवन गुजर करने लगे। दोनोंसे मिलकर इसानी नसलका सिलसिला शुरू हुआ। हजरत हव्वाको जब भी गर्भ होता, दो जुड़वाँ बच्चे जन्म लेते - एक लड़का,

एक लड़की। हाबीलका जन्म हुआ तो उनकी बहन यहूदा भी पैदा हुई। इसी तरह काबील का जन्म हुआ तो बहन अकलीमा भी पैदा हुई। खुदाई हुक्मके मुताबिक हजरत आदमके दस्तुरमें यह कानून भी निश्चित था कि एक पेटकी बेटी और दूसरे पैटका बेटा, आपसमें ब्याहे जाते थे। इसी दस्तूरके माफिक काबीलकी बहनका हाबील के साथ और हाबीलकी बहन काबीलके साथ ब्याह होना चाहिए था। मगर काबील राजी न हुआ और कहने लगा कि मैं अपनी बहनसे खुद शादी करूँगा। वह हसीन ज्यादा थी। तब यह विवाद हुआ कि दोनों आदमी कुंबानी करे। जिसकी कुंबानी कबूल हो जाए यानी इसको आग आकर जला दे वह उसके साथ ब्याह करे। हाबील चूँकि खुश नियत और ईमानदार थे, उनकी कुंबानी कबूल हुई। काबील हस्दके जोशने मजबूर किया कि उसने अपने बेगुनाह भाईको कतल कर दिया। इससे पूर्व कोई मरा न था। इसलिए उसको मालुम न था कि मरे हुएके बदनको क्या करते हैं। काबीलने हाबीलको मार कर यह सोचा कि अगर उसकी नाश यहीं पड़ी रही तो मुझे कोई पकड़ेगा, यँहि बान्ध कर लिए फिरा किए कई दिन तक फिर परमेश्वरने कौवेको भेजा। उसने जमीनको कुरेद कर दूसरे मुरदा कौवेको दफन किया। इसको देखकर यह समझा कि इस तरहसे करना चाहिए। अतः उसने भी हाबीलकी नाशको इस तरह दफन कर दिया और अपने कर्मसे बहुत परचाताप किया। काबीलका यह जुम भयानक था। खुदाने हुक्म दिया कि सजाके तौरपर इसे भी कतल करो। काबीलको मालुम हुआ तो वह भाग खड़ा हुआ और यमन देश पहुँचा। वहाँ वह आगकी पूजा करने लगा।

हाबीलके मरनेके पाँच साल बाद हजरत शीस (अ) पैदा हुए तब हजरत आदम (अ) १३० वर्षके थे। हजरत हव्वा (अ) को जब गर्भ होता, तो दो जुड़वाँ बच्चे जन्म लेते, मगर हजरत शीस (अ) अकेला

पैदा हुए। अपनी बापकी तरह उन्हें भी खुदाने पैगंबर बनकर इस दुनियामें भेजा। वे भलाईके काम करते और इन्सानियतकी खिदमत करते रहे। उनके जमाने में औलादे आदम दो हिस्सोंमें तक्सीम हो गई थी। कुछ तो शीस (अ) का कहना मानते और कुछ काबीलकी बताई राहपर चलते। हजरत शीस (अ) की नसीहतसे - इनमेंसे कुछ तो सीधे रास्तेपर आ गए और कुछ नाफरमानीकी राह पर चलते रहे। जब हजरत अदम (अ) १६० वर्ष के हो गए तब वे बीमार हुए। यद्यपि वे खुदाकी यादमें लग गए, यहाँ तककि उनकी जान कब्ज कर ली। हजरत आदम (अ) की नमाजे जनाजा हजरत शीस (अ) ने खुदाके दूत - जिबरील की दीक्षाके मुताबिक पढ़ाई और हजरत आदम (अ) को दफन कर दिया गया। उनका कब्रिस्तान इराकमें है तथा हजरत हव्वा (अ) का काब्रिस्तान तो जिदा बंदरगाह के पासमें है।

पैगंबर आदम (अ) के संतान बढ़ती जा रही और वे पृथिवीके कई देशों में बिखरने लगे। बहुतसे लोग सुख और शान्तीसे रहते थे। कोई मरे, उनके लिए कोई रोते और गम खाते रहे। तब मनुष्यके दुश्मन - शैतानका मौका पा लिया। शैतानने मुरदोंपर शोक प्रकाश करनेवालोंसे कहा - "यदि तुम लोग मरे हुए आदमीयोंकी तसवीर और मूर्ति बनाओगे तो प्रातिदिन तुम उन्हींकी सूरत देखोगे।" कुछ लोग शैतानका कहना मान लिए। उन्होंने मुरदोंकी तसवीर और मूर्ति बनाकर प्रतिदिन याद करने लगी, तथा फूल, खाना, सोना, आदि इन्हीं तसवीर और मूर्तिके सामने अर्पित किए जा रहे थे। उनका ख्याल था कि इन तसवीर और मूर्तियोंकी कुछ शक्ति थी, तथा इन्होंने देख सकती और उन्हींके उपहारपर खुशी होती थी। यह भी ख्याल था कि इन मूर्तियाँ सुनाई कर सकती और उन्हें मदद भी कर सकती थी। सच तो है कि इन तसवीरों और लकड़ी तथा पत्थरकी बनी हुई मूर्तियाँ न सुनना, न देखना और न

बातचीत कर सकती थीं। यद्यपि पुराने समय कुछ आदमी इन मूर्तियोंको ईश्वर ही मानकर सिर झुकाए और पूजा कर रहे। उन्होंने इन मूर्तियोंके सामने पशु और मानव भी बलिदान करते थे और बादमें बहुतसे देव, देवताओंकी मूर्तियाँ बनकर रखी थी। इस बीच कुछ आदमी केबल परमेश्वरकी पूजा करते रहे। मानवोंमें भिन्न-भिन्न विचार उत्पन्न होनेसे आपसमें हिंसक काम करने लगे और इस पृथिवीमें पाप करने लगे। पापकी राह चलनेको देखकर शैतान बहुत खुश हुआ।

जीवनकी सच्ची राह दिखानेके लिए समय समय पर परमेश्वरने इस पृथ्वीमें कई दूत या पैगंबर भेजे थे। उन पैगंबरोंने मानवोंसे यह सिद्धांत दिया करता था कि मनुष्य बुड़ाई छोड़कर सच्चा काम करना चाहिए क्योंकि बुड़ाईका बदला नरक और भलाईका प्रतिफल स्वर्ग मिल जाएगा। कुछ लोग इस सिद्धांतको मानते और कुछ न मानते थे, साथ ही बहुतसे संप्रदाय विभाजन किए थे तथा बहुतसे धर्म प्रारंभ किए थे। लेकिन सभी धर्मोंके उपासक हजरत आदम (अ) और हजरत हव्वा (अ) के रतान हैं। इसलिए दुनियाके सभी मानवकी उत्पत्ति एक है और इस विचारसे हम सब आपसमें भाई भाई समझकर प्रेम-संबंध रखना चाहिए।

२. अच्छे विद्वार्थीका गुण

अच्छा विद्वार्थी कहनेसे हमें यह ज्ञात होता है जो शारीरिक, मानसिक और नैतिक आधारपर अच्छे हो। अच्छे विद्वार्थीके कई गुण हैं। जहाँ हम उसके थोड़ेसे गुणोंपर विचार कर सकते हैं।

अच्छा विद्वार्थी अज्ञाकारी, परिश्रमी, नम्र और दब्वू है एवं वह अपना स्वस्थ सिद्धांत पाबंद करता है। वह हमेशा अच्छा भोजन खाता है। अच्छा भोजन सदाके लिए केवल कीमती भोजनवग अंश नहीं है बल्कि तन मन बढ़ाने में उपयोग देनेवाला है। हमेशा अपने सभी शारीरिक और मानसिक कामोंमें वह विद्वार्थी नियमित और सम्यन्वित है। यह है कि नियमन और सम्यन्वितता विजय प्राप्त करनेका तत्त्व है।

अच्छा विद्वार्थी अपने मन-बल अद्वन्द्व और बड़ोका धारण रखता ध्यानसे सुनता है। ध्यानपूर्वक गूँथनेकी एक ऐसी आश्चर्यजनक शक्ति है कि यह गूँथनेवाले के मनमें एक तरवारसा खींचती है। वह अपना पाठ आसानीसे याद करता है क्योंकि वह पढ़नेमें दिल लगता है। वह कोमल, सहनशील, अनुशासक और मिलनसार है। सभी बुरे कामोंमें वह अधा, बहस, गूँथ और लँगरा है। इसका अर्थ है कि अगर वह किसी बुरी बात सुनता तो वह बहस सम्मन मुँह फेरता है। अगर

वह ऐसा दृश्य देखता जो अपने तन-मनमें खराबी पैदा की तो वह उससे मुँह फेरता है। अगर उसे बुरी बात कहनेकी प्रेरणा करे तो अपनी नैतिकता और कानूनियतमें हानी होनेवाली किसी बातको वह नहीं बोलता है। वह जहाँ कहीं नहीं चलता जो उसे व्यथता हो।

अच्छा विद्वद्वाची समयका मूल्य अच्छी तरह जानता और वह बेकारसे समय बीतता नहीं करता है। वह बड़े लोगोंके कामोंका अनुकरण करता और उन बड़ोंके साहसिक कामोंका लालच करता है। वह सदैव बड़ा काम करनेकी चेष्टा करता और सादा जीवन बीतता एव दिलावर है। उसके काममें विजय प्राप्त करनेकेलिए वह कभी अन्याय नहीं करता और सदा सत्य बोलता है। वह अच्छी तरह समझता है कि अगर कोई झूठ न बोल सकता तो वह बुरा काम नहीं कर सकता है। यह स्पष्ट है कि झूठ बोलनेवाला अपनी एक झूठी बातको छुपानेके लिए हजारों झूठ बोलता है। इसी तरह झूठ बोलनेवाला अपने झूठको बढ़ता जो मानवता पर अपराध और इश्वरपर पाप उत्पन्न होते हैं। अच्छा विद्वद्वाची योग्यता है कि अब्राहम लिंकन, जॉर्ज वॉशिंग्टन, महात्मा गाँधी आदिके शिष्य बनें ही महत्तापूर्ण है और उनके आदर्शवादी जीवनका अनुकरण करना उचित है। महान्त मृत्यु पर है। यह कथन अमोक्षण के बावजूद है। इनके सत्यको अनुकरण करने से तन-मन मराज वन गदगन है। वह विद्वद्वाची हमेशा सत्यको मजबूतसे पकड़ता है क्योंकि वह सत्य को अविनाशिक विश्वास करता है। सत्य आखिरकार विजय प्राप्त है। सत्य के चैंद पक्षका अनुकरण करनेवाला शायद बहुतसे खतर और कष्ट उठाना पड़ता है। लेकिन इन खतरों और कष्टों को जीवन्तको ज्यादासे ज्यादा प्रोत्साहन देते हैं। किसी कष्ट उसकी आध्यात्मिक आत्माके सामने खड़ा नहीं सकता और इन कष्टों अपने आप एक-एक जाद एक गायब होते और आखिरकार विजय उस आती है।

अच्छे विद्वार्थीके बहुतसे दोस्त और साथियाँ हैं। मगर वह सोचता है कि उसके पुस्तकें उसके सबसे बड़े दोस्त हैं और वह इनको बड़ी ताजीम करता है। वह बुरे मित्रोंसे मिल जुल नहीं करता जो सत्य पथसे गुमराहमें डाले। सच है कि साथियोंका प्रभाव इतना ही बड़ा है कि वे किसीको स्वर्ग या नरकमें ले जा सकते हैं।

अच्छे विद्वार्थीकी कुछ न कुछ प्रतिभा है। परतु कोई अपनी प्रतिभाको सुधार नहीं करते तो वह भला और बड़ा आदमी नहीं हो सकेगा। अच्छा विद्वार्थी सासारिक जीवनमें अपनी प्रतिभा इस्तमाल करता है। मनुष्यमे प्रेमका भाव रहना मानवताकी प्राकृतिक देन है। लेकिन प्रेमकी दर्जा भी है। एक कथन है - "केवल तेजी धोड़ेको सभी प्यार करते हैं।" जैसा ही अच्छे विद्वार्थीको अपने सभी साथी विद्वार्थीयोसे अधिक प्यार करते हैं। बहुतसे आदमीयोकी सहानुभूति प्राप्त करनेवाला जो विद्वार्थी अपना मन साफ रखता है। वह किसी चीजकी भलाई-बुराई आसानीसे भेद कर सकता है। उसका मन पवित्र होनेके नाते वह किसी चीजको सरलतासे याद कर सकता है। ठीक बात तो है कि अगर हमारा दिल पापसे भरा हुआ तो हम अच्छाई और बुराईका भेद न कर सकेगे और याद करनेकी शक्ति घट जाएगी।

अच्छा विद्वार्थी अपना कर्तव्य आसानीसे पालन करता है। वह सरलतासे यह ग्रहण कर सकता है जो कि अपने अध्यापक और बड़ोका कहना क्योंकि वह अपनी आंतरिक एव बाह्य आँखे और कान समानतारो प्रयोग कर सकता है। दूसरे शब्दोमे कहा जा सकता है कि जब वह सब कुछ ग्रहण करता तब उसका तन-मन धनिष्टतासे सबधित हो चूँकि वह दोनोको एक ही पलमे समानतारो इरतमाल कर सकता है। वह पढ़ने समय पढ़ता है और खेलते समय खेलता है। इसका आभिप्राय है कि वह अपने निश्चित कर्मो पर पूरा ध्यान देता है। वह अपना

सारा काम सफलतासे करता है; इसलिए वह हमेशा हँस उल्लासमें रहता है। हमारे जीवनका कुछ अंश अनुकरणसे बनाया जाता है और भलाई नकल दिककत है बालिक बुराईका आसान है। जिस विद्धाधीको सहिष्णुता एवं सहनशीलता हो, वह विना हिचकिचाहट अच्छाईका अनुकरण कर सकता है। मानव जातिका विकास अपनी कड़ी मेहनत पर ही निर्भर है। अच्छा विद्धाधी एक सार्थक जीवनकी प्रगति अपने आप करता है, जब वह कर्तव्यनिष्ठ हो उस विद्धाधीका जीवन बहुत कर्मठ है। वह यह कहना कदाचित नहीं भूलता है - "सुस्त आदमीका मन शैतानका कारखाना होता है।"

अच्छाईकी अपनी भी मात्र है कि कुछ विद्धाधी बड़ी हैसियतके होते हैं तथा कुछ और निम्न हैसियतके हैं। अच्छा विद्धाधी हमेशा ज्ञानी नहीं मानना जाता है। बहुतसे अच्छे विद्धाधी अपने बुरे चरित्रके कारण पतन हो जाते हैं। वस्तुतः अच्छा चरित्र शारीरिक सार्थककी अपेक्षा महत्वपूर्ण होता है। वास्तविक अच्छाई अथवा बुराई अपने परिवार और पड़ोसीसे कुछ न कुछ प्रभावित है। इससे यह बात साफ हो जाती है कि अच्छा विद्धाधी अच्छे परिवार और पड़ोसीका अधिकांश होता है। सचमुच हमारे चरित्रके निर्माणमें पड़ोसीकी एक बड़ी भूमिका है। अच्छे विद्धाधीके लिए अच्छे मोहल्लेमें रहना यथोचित है।

सभी विद्धाधी अच्छाई चाहते हैं। यह मानवकी प्रकृति भी है। लेकिन कम विद्धाधी अच्छाई पानेका व्यवहार करते हैं। इसलिए अच्छे विद्धाधी इस अस्थिर संसारमें कम पाए जाते हैं। फिर भी यह कहना पड़ता है कि सभी विद्धाधीयोंको अच्छाई पाने के लिए अपने तन-मन लगाके प्रयास करना होगा। अगर वे गुलाब तोड़ना चाहे तो कॉटेज डरना नहीं चाहिए। चाहे डाक्टर कितना भी अच्छा हो उतना रोबीकी बीमारीका इलाज नहीं हो सकेगा जबकि डाक्टर द्वारा दिए हुए परामर्शक,

पालन वह न करे। उसी प्रकार यदि विद्धार्थी अब्दापकोंका उपदेश न ले तथा बड़े आदमीयोंके कदमोपर न चले तो वे अच्छे व्यक्ति नहीं बन पायेंगे। यह सम्पूर्ण विद्धार्थियोंका उद्देश्य होना चाहिए ताकि भविष्यमें वे देशके शक्तिशाली खम्भे बने और विश्वमें शांति ला सकें। उनका उद्देश्य कम या ज्यादा पूरा हो सकता है, मगर उनको यह व्यवहार करना होगा ताकि अच्छाई मिल सके।

३. कलिराजा

मनुष्य इस सगरमें आबाद होकर कई युग बीत गए और सभी युगमें अपने अपने अलग तत्व या विशेषताएँ भी थे। आजका समय कलिरुग मनाया जाता है। हम इस युगमें जन्म होनेके कारण इस समयके आचार-विचार, कर्तव्य आदिकी रचना करना योग्य है। आज इस पृथिवीके अधिकतर देशोंमें हकूमत नहीं है और शासनका काम प्रजाके हाथोंमें है। देशके शासनका काम प्रजाके प्रतिनिधियों द्वारा किया जाता है, मगर प्रजा सभी कामोंमें अन्याय स्तनभता मिली है, मानो वे अपने आपको राजा बना लिए हो। फिर कलिराजा ही राजा नहीं बल्कि बहनों प्रजा भी हैं।

गणतन्त्रीय शासनकी भलाई-बुराई बहुत हैं। प्रजा गणतांत्रिक शासनमें पुराने हुकूमतके अतिरिक्त स्वतन्त्रता प्राप्त किये हैं। स्वतन्त्रता मानव जीवनकी इच्छा है, मगर सीमा रेखासे पार करना ठीक नहीं है। यह मुमकिन है कि आजकल बहुतसे लोग अपने मनचाहे काम करनेसे दूसरोंके सम्बंध दूर होने लगे। यह भी कहा जा सकता है कि शासन-कृत्ता और प्रजाके बीचमें सम्बंध कुछ दूर किया जा रहा है। गणतांत्रिक शासनमें मानवका शिष्टाचार धष्टा जाना देख पड़ा है। शिष्टाचार मनुष्यका मूल्यांकन गुण है और इसको प्राप्त करनेकी चेष्टा करनी पड़ती है। जिस देशमें नागरिकका शिष्टाचार उच्च स्तर पर है उस देशकी सभ्यता बढ़ जाती है। अपने आपको राजा ही मानने वाले कुछ नागरिकोंमें शिष्टाचार का मूल्य कम है।

इस कलियुगमें विज्ञानका विकास बढ़ जानेसे आनन्दमय जीवन प्राप्त किए हैं, मगर दूसरे दृष्टिकोणमें तो विज्ञानकी उन्नति होनेसे जीवनमें घबड़ाहत पैदा की है क्योंकि वैज्ञानिकोंने सैकड़ों जीवन एक ही पलमें नष्ट करनी वाली चीजे आविष्कार की है। विज्ञानकी उन्नति होनेसे सत्य धर्म जरा जरा खोता जा रहा है। धर्म ही बुरा-भला और शुद्ध-अशुद्धका विचार उत्पन्न करता है। यदि इस ससारमें सत्य धर्मकी एक भी किरण नहीं है तो यह ससार नष्ट-भष्ट हो जायेगा। कुछ कलिराजाएँ इस दुनियाँके माल और दौलतके लालचमें धर्मका भाव-विचार भूल जाते हैं। धर्म ही इस दुनियाँको शांति देता है। इसलिए हम विज्ञानकी उपयोगिता लेकर लेते धर्मका भाव-विचार भी रखना चाहिए।

कुछ लोग अपनी माँको नहीं मानते, बापको नैर ही समझते, लेकिन दोस्तको अपने निकट सम्बंध समझा जाते हैं। यह ख्याल प्राकृतिक नियमकी उलट है। संगारकी किसी भी चीजका मालिक बदली कर सकता है, मगर अपने माँ-बाप कभी बदली नहीं कर सकता। यह दर्भाज्य है

कि इस युगमें राजाका रूप लेते कुछ नागरिकोंका ख्याल प्राकृतिक नियमकी बिलकुल उलट है। माँ-बापका कहना मानना और उनके आदर करना हमारा स्थिर कर्त्तव्य है और प्राकृतिक नियमोंके अनुसार चलना पड़ता है।

इस कलियुगमें स्त्रीयोको बहुत ही उँचे स्थानपर रखा जाता है। नर-नारीका प्राण एक ही कहा जा सकता है, मगर शारीरिक स्वरूप अत्यन्त अन्तर है। साधारण दृष्टिमें, नर नारीसे कद और शारीरिक बल बड़ा है और प्राकृतिक देन अधिकतम गुणोंमें नर नारीसे बड़ा है। स्त्रीयोका हक सम्मान करना पड़ता है, लेकिन पुरुष अपनी पत्नीयोकी उँगलीपर नाचना उचित नहीं है। आजकल कुछ पुरुष अपनी पत्नीयोके नियंत्रणमें आना देखा गया है। इस तरहके कलिराजाके स्थान समाजमें बहुत नीचा है और स्त्री पुरुषकी ताबेदारी करना प्राकृतिक नियम है।

इस समय कुछ सरकारी कर्मचारी अपने ही स्वार्थमें काम करते हैं और प्रजाके स्वार्थमें बिलकुल नहीं। देशके शासनकी शक्ति पकड़नेवालोंमें बुरे लोग भी हैं। वे अच्छाईके बदले बुराई देशमें फैले जाते और शातिके बदले अशांति लगू किया करते हैं। ऐसी हालतमें देशकी उन्नति बढ़ाना कदापि असम्भव है। देशकी शक्ति नागरिकोंके हाथोंमें आते वक्त अपने आपको राजा बनानेवाले बहुतसे लोग एक पलका आनन्द मिलनेके लिए अपनी मूल्यवान शक्ति, बुरे लोगोंको सौंप देते हैं। हम अच्छा नागरिक बन्ना चाहिए और हम रादा सुख-चैन पानेके लिए अच्छे और स्वार्थ त्यागी लोग चुनकर देशकी शक्ति उनके हाथों सौंपना चाहिए।

आजकल कुछ कालेराजाएँ नाटक सिनेमा, गाना आदि मनोरजन प्रोग्रामोंमें दिल ऐसे लगे रहते हैं कि दुनियाके अन्य कामोंमें मुँह फेरते हैं। मनोरजन द्वारा दिलको आराम पहुँचा देता है, लेकिन मनोरजनमें अधिकतर समय लगाना आर्थिक और अन्य जीविकाओंमें भग डालता

है। यह युग मानव जीवनमें गम्भीर समय है। इसलिए हम अच्छी तरह सोच-समझकर काम करना जरूरी है और मूल्यवान जीवन प्राप्ति की चेष्टा करनी पड़ती है। मनुष्य अपनी जीविका कमानेके साथ साथ दूसरोंकी सेवा करना पड़ता है और उसीसे अच्छा और सुखद जीवन प्राप्त कर सकता है।

एक और बात यह है कि मंदीर, मसजिद, गीरजा आदि पवित्र स्थानोंमें जगतपतिकी पूजा करना मनुष्यके दिलोंको आराम देती है। लेकिन इस समय कुछ कलिराजाएँ धर्मके इन श्रेष्ठ स्थानोंको खेल-कूद एवं संग्रामका मैदान बदलनेकी कोशिश करते हैं। इन बुरे कदमोंको रोकना बड़े बलवान, समझदारी और बुद्धिमानीका काम है। इस संसारमें मानवीय जीवन केवल भौतिकतापर जाना नहीं बल्कि आध्यात्मिक जीवनयापन करना भी पड़ता है। आध्यात्मिक भाव रहित मनुष्य पशुओंसे अन्तर नहीं होता और जगतपतिकी पूजा करना मनुष्य मनुष्यको प्रेम बढ़ाता है, साथ ही साथ जगतको सुख-शांति देता है।

इस कलियुगमें एक और बात कभी कभी कही जाती है कि अभी मनुष्य प्रकृतिसे संघर्ष कर रहा है। यह आश्चर्यकी बात है कि प्रकृति द्वारा जीवोंको दी गई चीजें - जैसे, सूर्य, सितारे आदिको कौन तोड़-फोड़ सकता है? इस पृथ्वीपर कौन पानी बरसा सकता है? किसी एक चीजको कौन प्राण दे सकता है? अपने प्राणको अपने कब्जेमें कौन रख सकता है? कदापि नहीं। ये सब कुदरतके हाथमें हैं और ईश्वर द्वारा दी गई मनुष्यकी ताकतके बाहर है। जगतपति मनुष्यको परिश्रम करनेकी और प्राकृतिक उत्पादनको तकसीम करनेकी ताकत देते हैं, और मनुष्य प्रकृतिसे संघर्ष करनेकी ताकत नहीं हैं। कभी मुष्य द्वारा बने हुए कई मकान और महल तूफान और भूकम्पमें गिर जाते हैं, और कोई आदमी इन प्राकृतिक आपदाको रोक नहीं सकता। मानवीय

शक्ति सीमित है। इसलिए कलिराजाएँ अपने बल और बुद्धिके बारे में कोई भी घमंड करनेकी योग्यता नहीं हैं। इनसानकी मेहनतका परिणाम या फल ईश्वर ही देते हैं, मनुष्य नहीं। और पापसे भरे हुए स्थानोंमें प्राकृतिक आपदा डालते हैं। पापका फल पाप और पुण्य का फल पुण्य है। यह सभी धर्मोका सिद्धान्त है। इस ससारमें परमपरासे प्रत्येक धर्म अर्धमसे विज्य होना प्राकृतिक नियम है। इसलिए हम खुब मेहनत करते हुए सत्य धर्मको मजबूतसे पकडकर जीवनयापन करना चाहिए साथ ही साथ दुनिया भरको सुख-शांति देनेका प्रायास करे।

४. मुह्ररम का रहस्य

मुह्ररम अरबी सालका पहला महीना है। इस महीनेकी दसवी तारीखको संसारके सारे मुसलमान एक बड़ा त्योहार मानते हैं। यह त्योहार केवल खुशीका नहीं बल्कि शोक प्रकाश का भी है। क्योंकि इस दिन पैगंबर हजरत मुहम्मद (छ) का नवासा इमाम हुसैन निर्दय दुश्मनके हाथों शहीद हुए। इमाम हुसैनकी शहादतकी यादगारका उपलक्ष्य मुह्ररम ही रिवाज किया जाता है। इसके रहस्यमें यह याद दिलाना चाहिए कि इमाम हुसैनको किस तरह मार डाला और इस दिन हम क्या करें।

यजीद बिन मुआविया, सीरियाका खलीफा होते समय ईराक के कूफा शहरके रहनेवालोंने उनको खलीफा बनाना चाहता था। कूफावालोंने इमाम हुसैनको उनके यहाँ आकर खलीफा होनेके लिए कई पत्र भेजे थे। उस समय इमाम हुसैन अपने घरवालोंके साथ मक्का शहर में थे। पत्रोंका मजमून पढ़कर वे अपने परिवारके साथ करिब ८२ आदमी कूफाके तरफ रवाना हुए। ये काफिले कूफाके नजदीक एक रेगिस्तानमें पहुँचे, तब खलीफा यजीदके ४००० लश्करोंने उन्हे घेड़ लिया और आगे बढ़नेसे रोका। यह रेगिस्तान "करबला" नामसे मशहूर है। "करबला" अर्थात् "कठोर विपत्तिकी स्थिति" है। कूफाके सरदारोंको रिश्वत देकर यजीदने उन्हे अपने पक्षमें मिला लिया। अब इमाम हुसैनकी समझमें आया कि

कूफावालोंने उन्हें धोका दिया। उन्होंने पुकारकर कहा ---- "अय कूफावालों! मैं आया नहीं हूँ, बुलाया गया हूँ। मैं रोया नहीं हूँ, रूलाया गया हूँ। चूँकि तुम अब मुझे नापसन्द करते हो; इसलिए बेहतर है कि मुझे छोड़ दो। मैं यहाँसे वापस चला जाता हूँ।" इमामकी यही बात सुनकर यजीदकी फौजोंने जवाब दिया --- "अगर आप यजीदके खलीफा होनेपर स्वीकार करें और उनका कहना माने तो आप को कोई विपत्ति नहीं पहुँचाने देंगी, वरना आपको और अपने साथीयोंको वापस करने नहीं देंगे, बल्कि सब मारे जाएँगे।" इस बातपर इमाम हुसैन और अपने साथी लोग खफा हुए और लड़ाईकी तैयारी करने लगे, जबकि यजीदकी फौज तो पहलेही से तैयार हो चुकी थी।

वह घटना सन ६८१, मुहर्रम महीनाका दसवाँ दिन घटी थी, जिसमें खलीफा यजीदके करीब ६००० लश्कर और हुसैनके थोड़ेसे आदमीयोंके बीच लड़ाई शुरू हुई। इतनेमें हुर नामक यजीदकी एक सेनाने अपने ३०० लश्करके साथ निकलकर इमाम हुसैनके पक्षमें साथ देने लगा था। दिनभर घमासान लड़ाई हो रही थी। इमाम हुसैन और उनके साथी भूख और प्यासके मारे कठोर विपत्तिमें पड़े। दरिया-ई यूफ्रेटिस करबला रेगिस्तानसे कुछ दूर था और वहाँ जाना भी यजीदके फौजोंने रोका। थोड़ेसे हथियारके साथ इमाम हुसैनकी सेना बड़ी बहादुरीसे मुकबला करती थी। परंतु हुरके सभी ३०० आदमी और इमाम हुसैनके ७२ साथी सैकड़ों दुश्मनके हाथों शहीद हुए। क्या कहना है। इमाम हुसैनका एक बेटा जो अपने पिताकी गोदमें था वह भी यजीदकी दयाहीन सेनाने तीर चलाकर हलाक कर दी। इमाम हुसैन स्वयं मैदान-ई जंगमें कूद पड़े, मगर कमजोरीसे लड़ खड़ाए। चारों तरफसे हजारों दुश्मनके नेजे और तीर बरसाएँ। वे जमीनपर गिर पड़े और सर तनसे जुदा कर लिया। कतलके बाद देखा कि उनके तन म्बारकपर नेजेके ३३ जख्मों और

तलवारके ३४ घोंव थे। बदनके कपड़े तक उतार लिए और दस आदमी धोड़े दौड़ाकर तन मुबारक रौंद डाला। इसके बाद इमाम हुसैनका सर मुबारक यजीदके समाने भेंट चढ़ाया गया।

कहा जाता है कि यही क्रूर हत्याकाण्ड कातिलको भी बादमें बहुत पश्चाताप किया और दुनियाके सारे मुसलमान उन निर्दोष इमाम हुसैनकी इसी तरहकी हत्या करनेसे निंदा करते हैं। इस दुर्घटनामें पैगंबर महम्मद (छ) के नवासे इमाम हुसैनकी शहादतकी यादगारमें शिया समप्रदायके लोग मुह्रम महीनेके पहले दिनसे दसवाँ दिन तक मातम करते हैं। वे बॉस और कागजका बना हुआ ताजिया लेकर नौए मुह्रमको सड़कमें शोभायात्रा धारण करते हैं। वे "हुसैन, हुसैन" पुरारकर शोक प्रकाश करते हैं, साथ ही अपनी अपकी छातीपर मार पीट कर दुःख बँटते हैं। मुह्रमके दसवे दिनमें वे उस ताजियाको किसी कब्रिस्तानमें दफन करते हैं और दीनभर खाना पीना छोड़कर व्रत धारण करते हैं। इसी तरह इमाम हुसैनकी शहादतका दुःख हिस्सा लेते हैं और शामके वक्त आनेपर अमीर लोग गरीबोंको खिलाई-पिलाई करके मुह्रमका त्योहार समाप्त किए जाते हैं।

मुह्रम त्योहार मनाए जानेपर सुन्नी समप्रदायके मुसलमानोंमें कुछ और हैं। सुन्नी मुसलमान निर्दोष इमाम हुसैनको क्रूरतासे हत्या की जानेकी यादमें शोक व्यक्त करते हैं, मगर ताजिया बनाना और अपने आपको मार पीटकर अत्याचार करना नहीं मानते हैं। इसलाम सिखाता है कि इस रोज याने मुह्रमके दसवे दिनमें नावाफिक रोजा रखकर अल्लाहकी इबादतमें मग्न रहे और भूखे प्यासे लोगोंको खिलाने-पिलानेसे बड़ा पुण्य मिलता है। इस दिनका महत्त्व और भी है। कहा जाता है कि दुनियाका सबसे प्रथम मानव - आदम (अ) और स्वर्ग-नरक की सृष्टि मुह्रमका दसवाँ दिन था। लगभग ईस्वी सन ३१०५ पूर्व पैगंबर नूह (अ) के

जमानेमें एक बड़ा तूफान आनेसे सब पापी लोग डूब मर चूकनेके बाद पानी खुश्क हुआ तब पैगंबर नूह और उनके अच्छे ४० अनुगामी जो नावमें थे तूफानसे बच गए थे और वे लोग इस पृथ्वीपर फिर आबाद होनेका दिन भी मुह्रम महीनाकी दसवी तारीख थी। हजरत ईसा (अ) के जन्मसे १४८० वर्ष पहले पैगंबर मूसा (अ) और उनके अच्छे अनुगामीको मार डालनेके लिए पीछा करनेवाले मिश्रके जालिम बादशाह फिरऊन और उनके हजारों सेना रेड सी मे रक किए, तथा मूसा (अ) और उनके साथी कुदरतके फजलसे वही समुद्र बड़ी आसानीसे पहले ही पार चूके और सही सलामतीसे सिनाइ पहुँच चूके थे। वही दिन भी मुह्रमकी दसवी तारीख थी। इन सभी कारणसे मुह्रमको एक बड़ा मह-त्वपूर्ण त्योहार समझे जाते हैं।

“मुह्रम” की एक और भी अर्थ तो है - “हिंसा रोकना”। अतः खुदासे प्रार्थना है कि इस मुह्रमका त्योहार मनाए जानेपर हम सबमे समप्रदायित्ता हिंसा भुलाकर आपसमे भाई चारा और सुख शांति प्रदान करे।

५. सुख है कहां?

भौतिकवाद और अध्यात्मवाद - दोनों हैं समाजमें।
 देती है भौतिकता आनन्द सांसारिक जीवनमें;
 इधर देती है आध्यात्मिकता सुख जीवनभरमें;
 उधर लाती है भौतिकता कभी दुःख संसारमें।

काम, क्रोध, लालच भारी हैं आदि भौतिक मानवमें;
 मिलता नहीं आराम धन बढ़ानेकी चेष्टामें,
 इतने धन बढ़ाते उतने लालच पैदा करते,
 असंतोष हैं भारी भौतिकतामें जीवित रहते।

आध्यात्मिक जीवन तो है सुमति का श्रेष्ठ निवास;
 दयाशीलता, उदारता, करुणा का है निवास।
 नाम नहीं है असंतोष का आध्यात्मिक जीवनमें,
 इसलिए पाते हैं सदा स्वर्गिक सुख जीवनमें।

अरे मेरा मूर्ख मन! जानता नहीं तू दो दिन का
 संसार, खो जाना है एक क्षणिक अनन्द जीवन का।
 क्या है लाभ अतिशय धन जमाखेरी करने से?
 मिटने वाला है तेरा तन इस माया संसार से।

दूढ़ते हैं जग सुख चैन, बनाता है कोई अपना मन
 कुमंतिका आश्रय, मगर कहा है सत्य चैन?
 पाते हैं आराम थोड़ेसे आदमी दुनियाके,
 डूबते हैं बहुतसे मानव सागरमें मैलेके।

चाहिए उगाना सदा सुप्रफुलित सुमन,
 जीवन-मरण दोनोंमें अटल खड़ेगा सुमन।
 सदा खिलता है वही फूल आध्यात्मिक जीवनमें,
 यश व सुख हैं दूसरोंकी भलाई करनेमें।

अय मेरा मन। खोजते रहना तु सत्य ज्ञान सदैव,
 न्यूनतम करना तू सांसारिक आवश्यकताको सदैव।
 जरूर मिलेगा सुख फूल रूपी आध्यात्मिकतामें
 अच्छाई काय करनेसे मानवीय जीवनभरमें॥

C. English Section

1. Good teachers beget good students

There is a great need of good teachers for producing good students. All the teachers can not be called good ones. Only a few can have the quality of goodness. So also, good students are rare in society. To produce good students a teacher should have a number of good qualities. We may mention here some of the qualities.

There should be a close relation between the teacher and the student. The teacher should think and treat his students as his own sons and daughters. The students should also assume their teachers as their second parents. If this linkage is weak there will be no good consequences. The teacher should teach ~~them~~ his students not on commercial basis but he should teach ⁱⁿ with love and sympathy. Love can be obtained if one offers love to others. A good teacher thinks he should have close

relationship with his students. This high quality of the teacher can beget good students.

Again, the teachers must have perfect knowledge and experience for teaching the students. If they have lack of knowledge they may teach the students wrongly. Naturally, the young learners stick to their teachers and follow their example. Though a scholar teaches the young learners in a right way they do not follow what he teaches. They think only the teachings of their own teachers are right. Here we may mention an incident. Once a teacher taught his pupils on the lesson of Noun. He said, "Children, Noun is nothing but the cow grazing at the school ground is a Noun." Next day he asked his pupils, "What is a Noun?" Presently one of the pupils answered, "Sir, the Noun does not come today." Such a mistake is mainly caused by the wrong method of teaching. So the teacher should have full experience of teaching and he should teach his pupils in such a method that the learners can grasp easily what he teaches. A good teacher has the knowledge of teaching his pupils a thousand times. He is able to answer several questions put by his pupils in his concerned subjects. Teachers having such quality can produce good students.

Again, the teacher should have a high moral character. As a matter of fact, moral character is more important than anything else in human life. Learners imitate their teachers as man are imitative animals. On the other hand, morally deficient

teachers can't produce good students. If a thief gives a good counsel not to steal, who will take his good advice? So also, students don't honour the teacher who is immoral, even though he gives valuable advice. So moral character of teachers is highly important for producing good students.

Teachers should teach the students, after having known the motives and temperaments of the students. Usually from birth attitudes, motives and temperaments are different from man to man. Teachers should know the case study of their students. A good teacher has the knowledge how his students should adapt his teachings. If a teacher does not know the inborn quality of his students his teachings can't be adapted to the learners as the mixture of oil and water. Consequently, the relationship between the teacher and the students becomes weak. A good teacher, on the other hand, motivates his students and can attract the attention of them. He uses several methods of teaching and the students hear him spell-bound. As he has conquered the mind of the students he can lead them in a good way.

All persons holding any job or, jobs are once taught by teachers. So the status of the profession of teachers should be high and their duties and responsibilities must also be great in society. A good teacher knows well that without dedication, goodness cannot be attained. He dedicates whatever he is able in the service of teaching his students. He takes the ideal of Mahatma Gandhi, Dr. Radhakrishnan, Iswar Chandra Vidyasagar

etc. in his service. He can make his life ideal in society and gets respect from People as he begets good and ideal students.

Role of teachers in the upliftment of the nation beggars description. All know that the development of a nation depends much upon education and that very education ought to be imparted from good teachers. The government should also put the teachers in a high status because they will produce good pillars of the nation in future. Education should be improved and the production of good students may be regarded as a bliss for the development of a nation. A good teacher is dutiful and knows his rights and responsibilities. He dedicates selflessness for the welfare of the nation and performs his main duty of teaching the students honestly. A good teacher is the master of many aspects of life. He teaches the students the ideal of humanitarianism and international brotherhood. His smart and fluent lecture is so effective that the students cannot but follow his example. Almost all the greatmen of the world can be said as good teachers. Dr. Radhakrishnan, the then President of India was a great teacher. There are many followers of great men. So also, a good teacher, who is equal in word and deed is so influential that he has got a number of good and obedient students. Therefore, it will rather be true to say, " Good teachers beget good students".

2. Understanding the value of time

The most precious thing in life is time. Its value lies in doing useful works in both day and night and it varies from person to person. The value of time is very high to the great and very low to the small. Lost wealth may be recovered by hard labour, but time lost never comes back. So how valuable time is!

We are to do many things in life and all great men of the world use time minutely and rightly. We may look back on the pages of history. Dr. Visvesarayya (1861-1962), the then Dewan of Mysore once said to his friend, "You have come one minute ahead of the appointed time. So I have missed some useful works to be done in one minute". Akbar, the greatest Mughal Emperor ran ten miles and rode on horse back for fifty miles everyday. He visited numerous horses and elephants and made orders to his ministers and officers. He performed the task of judgements, spent a while in harem

and discussed with his royal retenue about religions. Such a heavy schedule of works was carried out in almost all the days throughout his life.

There is a great harmfulness of wasting time carelessly without doing even a useful work. It is said the mind of the idle person is the devil's workshop. Carefree life makes man idle. If every limb of the body is not given its function, the body becomes weak and unhealthy. The idler loses self-confidence and forgets the saying - "God helps those who help themselves". His life depends on others neglecting Birbal's beautiful remarks - "The most humble occupation is begging for living". The only means to heal the serious disease of idleness is to cultivate active habits from the very childhood.

Now, a question may be arised. What is the best way of spending our everyday life? The best way of spending everyday life may be said to do works under a routine. Works without maintaining a routine may cause confusion in the order of the performance of the works. It may also cause leaving off the necessary things. In accordance with the different ways of life, duty may be different from person to person. But leading life with a single work is not happy. Though the main duty of a student is reading and writing he will feel melancholy and unhappy if he does his main duty only. Therefore, he should have to do some other useful works in addition to his main duty. We should also remember the proverb - "All

work no play makes Jack a dull boy". Routine maintenance beforehand becomes necessary as we have to do many works everyday.

Men seek happiness by fair means or foul. Happiness by unfair means is short lived. Naturally there is ups and downs in life. When the star is up some people spend their life whiling away times in idle-talks or with immoral behaviour. In their well-to-do period they forget the proverb - "Make hay while the sun shines". When the hardship or, evil days come they often earn their livelihood by thieving or, by other unlawful activities. They have lost the common sense that thieving is a crime to humanity and a huge sin to God. They, not only spoil their life but try to pull down the society also. They have lost the sympathy of others. Their condition becomes just like that of the cricket in the fable - "The Ant and The Cricket". The only remedy for such sorrowful condition of life is to toil hard without wasting even a second. However, we should have leisure to regain energy.

Many remain folding their hands with the thought that the works are not nice and graceful. Those who want only the white jobs are but fools having no knowledge of the dignity of labour. They have no sense - "No pain, no gain". Truly speaking, the development of a nation depends much upon the proper use of time of its citizens. There are also many people who involve themselves in superstition. They charge

with fate just as, "A bad workman quarrels with his tools". Their motto - " In spite of hard labour destiny can not be changed," is somewhat true. But the person who holds this motto fast in this modern scientific world is coward and valueless one. It may be said it is the fate destined on the persons who are killed by the sudden struck of lightning or, in the earthquake. It may not be true to think that it is his destined fate of the failure in the examination of a delinquent student who neglects his study of books in high time. In fact, man has some power for making his own fate and it is useless to charge with the fate.

There are many people who know the value of time but few apply in practice just as there is a Hindi proverb - " Saying is easy, doing is difficult" Well, there often comes a disturbance or, an obstacle when we think to do a work as there is no rose without thorns. With full determination we should try to perform the work in time crossing the barrier or, the obstacle. Difficulties may pass away one by one if we press on and on and at length, fortune will smile on us. As far as possible, today's work should not be postponed for tomorrow It becomes a way of wasting time if one does one's work irregularly and unpunctually. A person who is never punctual can not perform his task or, can perform it Partly, Punctuality is important in every field of life and it is all the more obligatory in war. Nelson Horatio (1758-1805), the

foremost admiral of England said (that) his success was predominantly due to punctuality. On the other hand, lack of punctuality may bring an undesirable destiny for a nation. Here, we can mention as an example. Napolcon Bonaparte, the great emperor of France was crushed in the battle of Water Loo, which took place on the 18th June 1815. His vast empire was fallen down into pieces. His great defeat was mainly due to the late coming of his Field Marshel for about five minutes in the field of war. So lack of punctuality in the performance of any work is nothing but having lack of knowledge of the value of time.

Time is the only component of life. So loss of time means loss of life. If we waste the morning hours of life we are sure to repent in future and that repentation would be just like the lamentation over the split milk. Time is short to the dutiful and long to the lazy. Really, we live in deeds and not in years. Though the inborn quality of one is somewhat different from that of the other we should follow the footprint of great men regarding the use of time. And we should always understand the value of time to have a fruitful and worthy life in this dynamic World.

3. Food Problem and Its Solving Factors

All know that food is essential for living. Many problems arise out of food. Many people face with difficulties, sufferings and even death in earning their own food. Hunger stricken people create crimes and troubles in the country, and there becomes no peace and happiness if there is lack of food. The outcome of food problem and how to solve it have many reasons and factors, and we may consider some of them.

Food problem is caused with the lack of labour. A number of farmers are discouraged in their work thinking that the income derived from farming is little. Some farmers think that business men and government servants earn more income than theirs. They cannot lead their life in a high standard and as such, some farmers are somewhat neglected in trying to produce more food grains.

Food problem may also occur due to lack of government

supply of chemical fertilizer to the farmers. Though the field manure formed with cowdung, urine and grass is the best, chemical fertilizer is also important in yielding high production of crops. Again, uneducated and poor farmers help in causing this problem. Naturally, uneducated farmers do not know technical know-how for producing good food crops.

Food problem occurs frequently due to natural calamities - such as, flood, earthquake, draught etc. Such calamities damage agricultural crops in large quantity, and human efforts and labour become fruitless. Consequently, famine occurs in the calamity affected areas. So natural calamity is a clear example for causing food problem in the country.

Again, food problem is due to irregularity and unquality in the distribution of food in different parts of the World. Natural resources found in one part of the world are different to those of the other, and the land which produces food stuff poorly faces with food problem frequently. Obviously, if the equal distribution of food stuff fails food problem is sure to occur in some parts of the globe.

Well, as there is a proverb, "Prevention is better than cure", we are better to consider now about the probable solving factors of food problem. First, man, by nature has capacity of physical labour for producing food. The farmers should never be disappointed at their work and they should also

be encouraged by all. Lal Bahadur Sashtri, the then Prime Minister of India encouraged and graced the farmers saying, "Jai Kishan", meaning, "Success to Farmer". Farming is a dignified work because the most precious thing for life is produced by the farmer. The farmers are high class people because they avoid idleness which is evil enemy of men. Again, they can have sound sleep and eat food very tastefully. They lead their life happily with earning their livelihood by their own hands. There is also a saying, "No one has ever eaten better food what he eats as a result of the labour of his own hands". The farmers should constantly earn knowledge and experience of how they can yield more food grains and thereby they can get more income. The more output of food the more food problem is solved.

Secondly, the government has to take up various measures for producing food crops abundantly. It should give irrigation facilities to the farmers as far as possible. If the farmers do not have capitals for producing sufficient food grains the government should grant loans and subsidies to them. Chemical fertilizers and other farming essential things should be supplied to the farmers in time. The farmers and government should go hand in hand, and it is useless to charge with each other. If there is unity between the government and the farmers food problem in the country can be solved to some extent, but only the table talk and calculation of the expected gross can not do anything.

Thirdly, it is worth to consider natural calamities. Natural calamities can hardly be checked or, controlled by human beings. However, we find from the remarks of greatmen and from ancient history and religious books that natural calamity is a kind of punishment given to human being for their sins. This kind of God's punishment is given to the person whose life is involved in sins. If this idea does not hold scientific proof we are better to think that there is Almighty who has omnipower. If we remember God frequently we can have a good moral character. Again, man-made law has the power of giving punishment for crimes and it does not give punishment to the person who does not commit any crime. We may think that God will not send calamities - such as, flood, earthquake, draught etc. to the place where there is no sin. Consequently, there will not be damages of crops and food problem may not be occurred.

Lastly, equal and regular distribution of food to different parts of the globe is very important for solving food problem. Some selfish persons hoard food stuff till the price rises. Some countries which have abundant food send the food miserly to other countries which are poor in the production of food crops. In such a situation, nobility, selflessness and sympathy are necessary for solving food problem. We are to think that the happiness of others is ours also. As a matter of fact, happiness lies in society and not in one. If we don't have

broad mind we can not have rank greater than that of animals. We are to remember the proverb, " Eating together is tasteful, bringing together is light". We are better to follow the high ideal of greatmen that the world is but a big family. And all members of the family should distribute food among themselves equally and should take pleasure and happiness together. Again, if we give up idleness of the dirt of mud, we, with the help of other agents can fill up the lack of food caused with the increase of population. Birth-control is not only the device of solving food problem because we are born in this earth with the power of toiling for our livelihood. As there is medicine for healing every kind of illness there would be means for solving food problem. We should toil hard in order to produce more and more food devising multiple farming and should also regularise the distribution of it. If we do so food problem can be solved to a large scale.

4. Religion and politics

Religion means a bond which unites the human life as well as the social life. Almost all the principles of all religions prevailing all over the world are the same though the methods of worshipping to the creator of the universe are somewhat different from one another. Some principles of some religions are flexible and some of others are rigid. But some principles of politics are changeable from time to time in accordance with the need of the situation. The constitution framers amend the constitution to suit the time and the situation. Religion has great influence upon politics.

In the mediaval period Hinduism regarded the Chandalas and the Harijans as outcastes. There prevailed untouchability of the low castes. Political thinkers regard that the precept of untouchability and differentiation of caste and creed are evils politically and socially. Such precepts are uprooted by the constitution makers or, the law makers of India, and as such untouchability is out of place now. In a sense religion

has a narrow view because some orthodox persons think theirs is the best of all religions, and they took down the others following different religions. This view is against Humanitarianism because all human beings are the same though the complexion and the stature of one is somewhat different from the other, and which is caused with the heredity and the climatic condition. But some politics have secularism.

Sometimes religion is a bar against politics and humanity at a glance. There prevailed the rite of Sati in Hinduism which caused untimely death of the Hindu widows by burning alive in the funeral pyre of the deceased husbands. Such an evil rite of Sati was totally abolished by Lord William Bentinck, the then Governor General of India. Every religion prescribes distinct customs and dress of its own followers. But the religion can not interrupt in the Uniform Dress of the military which is almost the same all over the world.

Of course, politics of different countries of the globe are different. During the time of Hitler Germany was in great need of the increase of military force. So the government encouraged the youths to marry in tender age and the government also granted help in their marriage. But Akbar, the greatest Mughal Emperor prevented his people from the marriage in tender age. He also granted aid in the marriage of his people. Now India faces a great problem of population. The policy of the government is to check the rapid increase of population. Under this policy the marriageable age of female is 18 and

of male is 25, and married persons are also advised not to have more than two children. Such a policy of the government is somewhat a bar against Islamic religion. As the constitution of India has given the rights to every citizen to follow any religion what ever he or she likes the politics can not dishonour the rites and customs of religion. In the Islamic law marriageable age is not fixed and he or she can marry below the age of 25 or 18 and sterilization is not allowed commonly. But Islam permits such a policy of family planning in the manner that if the person is in a poor and wretched condition he should take fasting frequently and he should marry late until his condition is improved. Again, sterilization is also allowed to the house hold wife if she is in bad health.

In old days and even this day sometimes there arose a conflict between politics and religion. We may remember the story of powerful king Pharaoh of Egypt and prophet Moses, the founder of the Jews. Moses said that he was sent by God as a prophet to propagate religion in the world and he invited Pharaoh to believe in God and his prophecy. Pharaoh denied claiming himself to be the supreme authority of being the Almighty of the universe. He also engaged Moses to have a competition between their power. On an appointed day Pharaoh and his magicians showed a wonderful magic in an amphitheatre in the presence of Moses. A number of the pieces of ropes and sticks were thrown on the ground before the audience. The pieces of ropes and the sticks turned themselves into snakes which were running to and fro before

the eye of the audience. When his turn came, Prophet Moses put down his walking stick on the ground. The stick at once changed itself into a large python which swallowed all the magical snakes made by the magicians. The walking stick of Moses was not a simple one, but the prophetic miracle in his stick was given by God. The stick, now in the appearance of a python was about to swallow the magicians and even king Pharaoh himself. Pharaoh was extremely terrified for life and he cried, "O' Moses! Catch your python! Soon Moses got hold of the python, and at once it changed itself into its original form of a walking stick. Pharaoh was defeated in the competition between kingly power and the religious power of Moses. People began to disbelieve Pharaoh of being the Creator of the universe. Soon the king decided to vanquish Moses and his followers in order to regain his political power. With the advice of God Moses and his followers left Egypt by night. Pharaoh, mounting his horse and his numerous cavalry chased Moses and his followers. When the enemy came near the Red Sea, a voice from God came into the ear of Moses. The voice said, "O, Moses! Strike the Water of the sea with your stick!" Moses did the same, and all on a sudden, a dry path appeared dividing the sea. He and his followers crossed the sea safely going on the miraculous path. When Pharaoh and his cavalaries were on the miraculous path the water of the sea flowed swiftly and the path suddenly disappeared and they were drowned. Thus in comparison, religion is more powerful than politics.

Politicians of some countries of the globe are jealous of the development of the other countries. They try to suppress or to subdue the other developing countries to have supremacy of their own. In this sense, politics have narrow view. But religion is not jealous of the other as it is spiritual. Religion has the power of keeping the human beings under the realm of international brotherhood. Again the politics of India are very powerful as the thread of unity is very strong. A number of castes, sects, tribes and various religious followers are bound together with a single thread. Actually, India is just like a garland of followers of various colours, shapes and sizes. The making of this garland is under the power of politics.

Religion is regarded as truth, as there can be no religion without truth. As there is the proverb, "Truth wins in the long run"., politics can not ignore religion. The changeable politics are short lived if they dishonour religion and they last long if they make policy based on religion or, truth. Politics should not be regarded as a contradiction to religion. These two things should go hand in hand. Only then, the government will be stable and the country will be peaceful and prosperous.

5. Dress, O Powerful Human Dress

You protect natural heat, cool,
And is surely universal
 Your use for the decoration.
 Lies the mystery in design
Of you that differentiates
Between race, caste, male and female.
 Attraction of the other's eye
 Is in your handsome appearance.
Love, hatred, respect, pitiless
And high praise are there in your forms.
 To everyone you give comfort,
 But when your look is different
There arouses change in one's mind.
Rich and poor are identified
 By your powerful outward look.
 Yet shall we worship your outlook?

Aren't you man-made indeed, o dress?

Are human beings your puppets?

Nay, is limited your power.

Importance is in the letter

Not in the envelope like you.

Greatness can't be measured by you.

Shall we worship the Creator

Or, the creation forever?

Eternal fame isn't in you.

So real man doesn't care you

Though only a few call you as

Dress, O powerful human dress.

The End

40332
1 1971

Available At:

1. **M/S Mustafa Book Depot,
Masjid Road, Imphal.**
2. **Universal Book Store and Paper Mart,
Lilong Bazar.**
3. **Sangam Book Store,
Paona Bazar, Imphal.**
4. **Rajesh Book Store,
Governor Road, Imphal**